

ANATOMİ ANABİLİM DALI

İlkim TEKİNARSLAN, Yüksek Lisans Tezi, 49 sayfa
Danışman : Doç.Dr.Erdoğan UNUR

**Anti FGF-9un in vitro Embriyonik Gelişim
Üzerine Etkileri**

Gelişen teknoloji insan hayatını kolaylaştırırken ortaya çıkan yan ürünler ise insan sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu zararlı ürünler anne karnındaki embriyoyu etkileyerek ölü doğumlara ya da sakat doğmasına neden olmaktadır. Sıçanlarda embriyonik gelişimin 9,5.-11,5. günler arası organ taslaklarının geliştiği dönemi kapsamaktadır. Bu dönemlerde teratojenlere maruz kalmak gebeliğin sonlanmasına ya da malformasyonlara neden olmaktadır. Teratojenlerin ve ilaçların etkilerinin önceden belirlenebilmesi ve doğumsal malformasyonların etkilerinin erken saptanabilmesi için in vivo (canlıda) ve in vitro (organizma dışında) çalışmalar başlamıştır. 9,5 ve 11,5 günlük embriyonik periyodu kapsayan in vitro embriyo kültürü tekniği anti fibroblast büyüme faktörlerin embriyo üzerindeki etkilerinin çalışılabilmesi için uygun bir dönemdir. Sunulan çalışmada, embriyo kültür ortamına monoclonal fibroblast growth factor-9 (anti FGF-9) ilave ederek embriyo kültürü üzerine olan etkisi araştırıldı. 48 saatlik kültür periyodu sonunda değişik dozlardaki (1 mikrogram, 2 mikrogram ve 4 mikrogram) anti FGF-9'un embriyolar üzerine etkisi morfolojik olarak değerlendirildi. Toplam morfolojik skor kontrol grubunda 59.6 ± 0.51 iken deney gruplarında (1, 2 ve 4 mikrogram) sırasıyla 43.7 ± 4.94 ; 42.4 ± 13.52 ve 29.2 ± 10.97 'dir. Morfolojik skorlama sistemine göre toplam morfolojik skor, vitellus kesesi çapı, embriyo baş-kıç uzunluğu ve somit sayısı karşılaştırıldığında deney gruplarında anlamlı bir gerilemenin olduğu tespit edildi. Sonuçlar, anti FGF-9'un embriyonik gelişimde gerilemeye neden olabileceğini ortaya koymaktadır.

**The Effects of Anti FGF-9 on Embryonic
Development in vitro**

Tecnological impruments make human life easier but its products culd be harmful for life and development. These harmful products cause abortions and malformed babies. Primordias of embryonic organs develop during 9,5-11,5th days of embryonic development in rats. Exposure of teratogens during this period results with abortion or embryonic malformations. In vivo (in living organisms) and in vitro (out of living organisms) studies are being made to understand the effects of drugs and teratogens. These studies help us to detect the malformations at an early stage. In vitro embryo culture technique that include between the 9,5 and 11,5th days of the embryonic period culd be suitable for studying the effects of anti fibroblast growth factors on the embryo. In this study, monoclonal fibroblast growth factor-9 (anti FGF-9) is applied to the embryonic culture and its effects were observed. After the 48 hours of culture period, effects of different doses of anti FGF-9 (1 microgram, 2 microgram, 4 microgram) on the embryos were evaluated morphologically. Total morphologic score in the control and research group (1, 2 and 4 microgram) were 59.6 ± 0.51 , 43.7 ± 4.94 ; 42.4 ± 13.52 and 29.2 ± 10.97 respectively. According to Morphologic Scoring Systems, there were a significant regression in the research group in the total morphologic score, yolk sac diameter, crown-rump lengths and somite number when compared to the control group. As a result it was clear that. The results suggest that anti FGF-9 may cause a regression in the embryonic development period.

ANATOMİ ANABİLİM DALI

Seda ARSLAN, Yüksek Lisans Tezi, 60 sayfa
Danışman : Doç.Dr.Nihat EKİNCİ

**Şant Yerleştirilmiş Hidrosefalili Yeni
Doğanlarda Beyin Ventrikül Hacimlerinin
Stereolojik Metolla Hesaplanması**

Merkezi Sinir Sisteminde sıklıkla rastlanan patolojik durumlardan biri de hidrosefalidir. Hidrosefali; Beyin Omurilik Sıvısı (BOS)'nın üretim ve emilimi arasındaki dengesizlik veya BOS dolaşım yollarında herhangi bir yerde tıkanma sonucu ventriküllerde aşırı BOS birikimi ve bunlara bağlı olarak sıklıkla intrakranial basınç yükselmeleri ile karakterizedir. Hidrosefali tanısında ve takibinde sıklıkla kullanılan yöntemler Bilgisayarlı Tomografi (BT) ve Manyetik Rezonans (MR) görüntülemelerdir. Son yıllarda klinik uygulamalarda radyolojik tetkiklerden elde edilen görüntüler üzerinde, Stereoloji'de hacim hesaplama yöntemlerinden biri olan Cavalieri Prensibinin sıklıkla uygulandığı görülmektedir. Cavalieri Prensibi kullanılarak, görüntü analiz sistemleriyle birbirine paralel görüntüleri alınabilen, gerçekte 3 boyutlu olan her yapının tarafsız ve etkin bir biçimde hacminin hesaplanabileceği ve 2 boyutlu görüntülerden kaynaklanabilecek hatalardan uzak bir değerlendirmenin yapılabileceği gösterilmiştir. Bu çalışmada, hidrosefalisi bulunan 6 kız ve 7 erkek olmak üzere toplam 13 yeni doğanın şant yerleştirilme operasyonundan önce ve operasyondan sonraki dönemlere ait BT kesitlerinde ventrikül hacimlerindeki değişim Cavalieri Prensibi ile hesaplanarak değerlendirildi. Sonuçta 13 hastanın 10'unda ventrikül hacminde azalma olurken, 3'ünde artış olduğu gözlemlendi. Bu tip bir yaklaşımla yapılacak değerlendirmeler, hastalıkların objektif tanısının yapılabilmesine imkan vermesinin yanı sıra tedaviye cevabın değerlendirilmesinde de güvenilir sonuçlar verebilir.

**Estimation of the Brain Ventricule Volume in
Newborns with Shunted Hydrocephalus by
Stereological Method**

Hydrocephalus is a pathologic diseases which was seen often in the Central Nervous System. Hydrocephalus was characterized by enlargement of the cerebral ventricles due to imbalance between production and absorption of Cerebrospinal Fluid (CSF) or due to obstructed of cerebrospinal fluid somewhere along its path, as a result of these process intracranial pressure was usually increased. Computed Tomography (CT) and Magnetic Resonance Imaging (MR) were commonly used methods for diagnosis of hydrocephalicus. Cavalieri method is one of the volume estimation methods in stereology in recent years, and this method was often applied on imagings which are obtained from radiological images. Aim of this study is to estimate in ventricules volumes by using cavalieri method on BT sections which were obtained from pre and post operative shunted 13 newborns (6 female and 7 male). The results showed that the ventricular volume decreased in six patients and increased in four patients. This method could give reliable results for therapy evaluation and objective diagnosis of patients.

BİYOKİMYA ANABİLİM DALI

Cem ULUÇAY, Yüksek Lisans Tezi, 59 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Sebahattin MUHTAROĞLU

**Preeklampside Endotel Disfonksiyonu
ve İskemi Modifiye Albümin Düzeyleri**

Bu çalışmada; sağlıklı ve preeklampatik gebe kadınlarda oksidatif stres belirteçlerinin [süperoksit dismutaz (SOD), protein ileri oksidasyon ürünleri (AOPP), malondialdehid (MDA), nitrik oksit (NO)] önemini araştırıldı. Ayrıca endotelin-1 (ET-1) ve iskemi modifiye albümin düzeylerini (IMA) inceleyip endotel disfonksiyon parametreleri ile karşılaştırıldı.

30 preeklampatik ve 30 sağlıklı gebe çalışmaya dahil edildi. IMA [albümin kobalt bağlama testi (ACB)], NO [Griess reaktifi], AOPP, MDA ve tiyol düzeyleri spektrofotometrik metodlarla ölçüldü. SOD ve ET-1 düzeyleri ELISA tekniği ile uygun ticari kit kullanılarak belirlendi. İstatistiksel değerlendirme için Student-*t* testi kullanıldı. 0,05'den küçük p değerleri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Kontrol grubu ile karşılaştırıldığında, preeklampatik gebelerde, serum MDA, AOPP, IMA ve ET-1 düzeyleri istatistiksel açıdan anlamlı olarak yüksek bulundu ($p<0,05$). Yine, preeklampatik gebelerdeki serum SOD, NO ve tiyol düzeyleri kontrol grubu gebelerle karşılaştırıldığında anlamlı bir düşüş gözlemlendi ($p<0,05$).

Oksidatif stres belirteçlerinin düzeylerinin yükselmesi ve antioksidan kapasitenin düşmesi, preeklampatik gebelerde endotel disfonksiyona neden olmaktadır. Preeklampatik gebelerde, IMA seviyeleri yükselmiş olması plasental hipoksiye bağlı olabilir. Bu sonuçlar preeklampsinin patofizyolojisinde önemli olabilir.

**Endothelial Dysfunction and Ischemia Modified
Albumin Levels in Preeclampsia**

We have investigated the significance of oxidative stress markers [superoxide dismutase (SOD), advanced oxidation protein products (AOPP), malondialdehyde (MDA), nitric oxide (NO), and thiol levels] in healthy and preeclamptic pregnant women. We also evaluated the level of endothelin-1 (ET-1) and ischemia modified albumin (IMA) to compare with endothelial dysfunction parameters.

Thirty preeclamptic patients and thirty healthy pregnant women were taken in this study. IMA [albumin cobalt binding test (ACB)], NO [Griess reagent], AOPP, MDA and thiol levels were all measured using spectrophotometric methods. SOD and ET-1 levels were assayed by an enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA) technique using a commercially available kit. Student's paired *t*-test was used for the statistical analysis. P values less than 0,05 were considered statistically significant.

The levels of serum MDA, AOPP, IMA and ET-1 were found to be statistically significant and higher in the preeclamptic pregnant women compared to control group ($p<0,05$). The serum SOD, NO and thiol levels were all decreased in preeclamptic pregnant women ($p<0,05$).

Increased levels of oxidative stress markers and decreased capacity of antioxidants in preeclamptic pregnant cause endothelial dysfunction. The high level of IMA in preeclamptic pregnant may belong to placental hypoxia. These results may be important in the pathophysiology of preeclampsia.

BİYOKİMYA ANABİLİM DALI

Ufuk BOZKURT, Yüksek Lisans Tezi, 46 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Muzaffer ÜSTDAL

Laktasyondaki Annelerde Süt ve Süt Serumu ile İdrar İyot Değerleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Emzirilen çocuklar anneden gelen iyot girdisine bağımlıdır. Bu çalışmada Kayseri’de iyot yetersizliği çeken laktasyondaki annelerin sütündeki ve idrarındaki iyot seviyelerinin ilişkilerinin incelenmesi amaçlandı. Laktasyonun 1. ayındaki gönüllü 34 anneden spot süt ve idrar numuneleri alındı. Annelerin idrar iyot, süt serumu iyot ve total süt iyot düzeyleri spektrofotometrik metodlar kullanılarak hazırlanan çözeltilerle manuel olarak çalışıldı. İstatistiksel değerlendirme için Student-t testi kullanıldı. 0.05’ den küçük p değerleri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. Dünya Sağlık Örgütü’ nün kriterlerine göre 5 µg/dL’ den az süt iyodu seviyesi ve 10 µg/dL’ den az idrar iyot seviyesi iyot yetersizliği olarak kabul edilmiştir. Annelerin süt serumu iyot ve total süt iyot değerleri ortalaması sırasıyla $7,96 \pm 0,65$ ve $7,93 \pm 0,64$ bulundu. Bu değer bebekler için önerilen günlük iyot miktarının % 61.9’ unu karşılamaktaydı. Annelerin idrar iyot değerleri ortalaması ise $11,2 \pm 2,5$ bulundu ve annelerin % 44.12’sinde iyot yetersizliği görüldü. Laktasyondaki annelerin idrar iyot değerleri ve süt serumu iyot değerleri annelerin yaşlarıyla karşılaştırıldığında fark istatistiksel açıdan anlamlı değildi ($p>0.05$). İdrar iyot değerleri total süt iyot değerleriyle karşılaştırıldığında fark istatistiksel açıdan anlamlı değildi ($p>0.05$). Süt serumu iyot değerleri ile total süt iyot değerleri arasındaki fark ise istatistiksel açıdan anlamlı bulundu ($p<0.05$). İyot yetersizliğindeki emziren annelerde süt ve idrar iyot seviyeleri düşük bulunabilir ve bu sonuç bölgenin iyot durumunu anlamada önemli kabul edilebilir. Anne sütü iyot seviyeleri çalışmamızdaki popülasyonda yeterli değildir ve yenidoğanlar anne sütü yoluyla düşük iyot girdisi riski altında kalmaktadırlar.

Determining the Relationship Between Total Milk and Skim-Milk with Urine Iodine Concentrations in Lactating Mother’s

Breast-fed neonates are reliant on adequate dietary iodine intake. The aim of our study is to evaluate the relationship of iodine concentrations in milk and urine in lactating mothers suffering iodine deficiency, from Kayser-area women. Spot breast-milk and urine samples were collected from 34 volunteer mothers at 4 weeks postpartum.

The iodine contents of total milk, skim-milk and urine from these mothers were measured spectrophotometrically using manually prepared reagents and including in it some preanalytically modifications. For statistics, the Student-t test is used and the p values less than 0,05 is preferred significant. The iodine concentrations measured are compared with internationally criteria; according to World Health Organization classification, breast-milk iodine content less than 5 µg/dL and urine iodine content than 10 µg/dL were considered consistent with iodine deficiency. The mean values of iodine in total milk and skim-milk of mothers were 7.96 ± 0.65 and 7.93 ± 0.64 respectively, matching 61.2% of recommended daily iodine intake of neonates. The mean value of urinary iodine in mothers was 11.2 ± 2.5 in urine, indicating 44.12% of mothers iodine deficiency.

No correlation was observed ($p>0.05$), when compared iodine milk and urine concentrations with mothers ages. No correlations was found at all between urine iodine concentrations ($p>0.05$). The difference between total milk iodine and skim-milk iodine concentrations was found statistically significant ($p<0.05$). In lactating mothers with iodine deficiency, milk and urine iodine levels may be found decreased, and this result may be considered important in the evaluation of the iodine status of the area. Mothers milk iodine levels are not sufficient in Kayseri-area and neonates remain at risk for low iodine intake via breast milk.

FARMAKOLOJİ ANABİLİM DALI

Gülay SEZER, Doktora Tezi, 62 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Yalçın TEKOL

Siçan Formalin Testinde Venlafaksinın Lokal Periferik Antinösetif Etkisi

Antidepresanların analjezik etki mekanizmalarına yönelik yapılmış çalışmalar spinal ve supraspinal mekanizmalara yönelmekle birlikte son zamanlarda bir trisiklik antidepresan (TCA) olan amitriptilin lokal periferik olarak uygulanması ile siçanda antinösetif etki oluşturduğu bildirilmiştir. Venlafaksin ise TCA'lerden farklı bir yapıya sahip nisbeten yeni bir antidepresandır. Amacımız sistemik analjezik etkinliği çeşitli çalışmalarda kanıtlanmış venlafaksinın lokal olarak perifere uygulanması ile antinösetif etki gösterip göstermeyeceğini araştırmaktır. Bu amaçla formalin testinde Sprague Dawley erkek siçanların (200-230 g) pençesine intraplantar (i.pl.) olarak 25 µl 50, 100, 200, 400 µg konsantrasyonlarda ve ayrıca sistemik olarak intraperitoneal (i.p.) yoldan 5, 10, 20, 40 mg/kg dozlarında uygulama yaptık (n=6). Venlafaksinın lokal periferik antinösetif etkisinde opyoidlerin ve adenosin A₁ reseptörlerinin rollerini araştırmak amacıyla farklı gruplara i.p. yoldan nalokson (opyoid reseptör antagonisti) ve CPT (A₁ reseptör antagonisti) uyguladık. İlâveten venlafaksinın lokal periferik etkinliğini glutamat testi ile de araştırdık. Etkinin lokal olup olmadığını test etmek amacıyla lokal ve sistemik uygulamayı takiben çeşitli zamanlarda siçanlardan alınan kan örneklerinde GC-MS aracılığı ile venlafaksin miktar tayini yaptık. Venlafaksin formalin testinde lokal olarak perifere uygulandığında 100, 200 ve 400 µg konsantrasyonlarında belirgin antinösetif etki gösterirken, sistemik olarak 20 ve 40 mg/kg dozlarında etkili olmuştur. Venlafaksin glutamat testinde lokal olarak 100 ve 200 µg konsantrasyonlarında pençeye uygulandığında etkili olurken, 20 mg/kg i.p. dozunun oluşturduğu sistemik etki ile 100 µg konsantrasyon ile oluşan etki farksızdır. Etkinin lokal olduğu kanda yapılan venlafaksin miktar tayini ile ispatlanmıştır. Sonuçlar venlafaksinın lokal olarak pençeye uygulandığında antinösetif etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Lokal uygulama ile uygulama yerinde oldukça yüksek konsantrasyonlara ulaşmak mümkün olup bir takım sistemik yan etkiler de bertaraf edilebilir. Böyle bir etkinlik ilerde bu ilacın jel ya da krem şeklinde topikal analjezik olarak denenebileceğini göstermektedir.

Local Peripheral Antinociceptive Effect of Venlafaxine on Rat Formalin Test

Although the studies related with the mechanism of antinociception induced by antidepressants are directed to spinal and supraspinal mechanisms, it was recently shown that a tricyclic antidepressant drug, amitriptyline, has antinociceptive effect when applied locally to the periphery in rat. Venlafaxine is a new antidepressant drug that has different structure from TCA's. Our purpose was to investigate whether systemic analgesic effect has been proved drug, venlafaxine, has local peripheral antinociceptive action. For this purpose we applied different concentrations of venlafaxine solution (25 µl 50, 100, 200, 400 µg) to the male, 200-230 g Sprague Dawley rats' paws by intraplantar (i.pl.) injection and also different doses of venlafaxine systemically (5, 10, 20, 40 mg/kg) by intraperitoneal route (i.p.) in formalin test (n=6). To investigate the role of opioids and adenosine A₁ receptors on local peripheral antinociception induced by venlafaxine, we applied naloxone (opioid receptor antagonist) and CPT (adenosine A₁ receptor antagonist) to different groups. Additionally we investigate the local peripheral antinociceptive effect of venlafaxine on glutamate test. To check whether the effect is local or not, we obtained blood at different times after both the local and systemic application to determine the level of venlafaxine by GC-MS method. Venlafaxine induced antinociception at 100, 200 and 400 µg concentrations by the local peripheral application and at 20, 40 mg/kg doses by the systemic application in formalin test. It was found that opioidergic system does not have a role in local peripheral antinociceptive effect of venlafaxine, however, adenosine A₁ receptors have a role only at the 1st phase of formalin test. Venlafaxine also have local peripheral antinociceptive effect on glutamate test at 100 and 200 µg concentrations and the effects were similar induced by 100 µg (i.pl.) and 20 mg/kg (i.p.). Our results showed that venlafaxine has antinociceptive effect when applied locally to the periphery. By the local application it may be possible to reach high levels at application site and also to get rid of some systemic side effects. Such an activity may led to trials for to use this drug as a gel and cream formulation for analgesia in clinics in the future.

FİZİKSEL TIP VE REH. ANABİLİM DALI

Nurullah BERBEROĞLU, Y.Lisans Tezi, 57 sayfa
Danışman : Doç.Dr.Mustafa ÇALIŞ

**Subakromiyal Sıkışma Sendromunda Ultrason
ve Lazer Tedavilerinin Etkinliğinin
Karşılaştırılması**

Bu çalışma, subakromiyal sıkışma sendromunun tedavisinde yer alan fizik tedavi modalitelerinden ultrason ve lazer tedavilerinin etkilerini saptamak ve karşılaştırmak amacı ile Ekim 2006 – Haziran 2007 tarihleri arasında Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı Polikliniğine başvuran 52 subakromiyal sıkışma sendromlu hasta üzerinde yapıldı. Tüm olguların yaşı, cinsiyeti, kullandığı dominant el, hastalık süresi sorgulandı.

Hastalar rastgele üç gruba ayrıldı. Birinci gruba hotpack (20 dk.) + ultrason (5 dk.) + egzersiz, ikinci gruba hotpack (20 dk.) + lazer (2 dk.) + egzersiz, üçüncü gruba ise hotpack (20 dk.) + egzersiz haftada beş gün üç hafta boyunca uygulandı.

Hastalarda tedavi öncesi ve tedavi sonrası eklem hareket açıklığı ölçümü yapıldı. Ağrı şiddetini değerlendirmek için visüel analog skala (VAS), omuz fonksiyonlarını değerlendirmek için Constant skorlaması kullanılarak sonuçlar karşılaştırıldı.

Grupların tedavi sonrası elde edilen bulguları karşılaştırıldığında tedavi öncesine göre her üç grupta da anlamlı iyileşme saptanırken ($p<0,05$), gruplar arası iyileşme bakımından parametreler arasında fark saptanmadı ($p>0,05$).

Sonuç olarak; ultrason ve lazer tedavilerinin subakromiyal sıkışma sendromunun tedavisinde birbirlerine göre üstün olmadığı sonucuna vardık. Bu konuda diğer tedavi yöntemleri ile kombinasyonu da içeren uzun süreli çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

**The Comparison of Efficacy of Ultrasound and
Laser Therapy In Subacromial Impingement
Syndrome**

This study is designed to assess and compare the efficacy of physical modalities ultrasound and laser which are in the therapy of subacromial impingement syndrome.

There were 52 patients, diagnosed between 2006 October -2007 June at Erciyes University Medical Faculty Department of Physical Therapy and Rehabilitation. Age, gender, dominant hand, duration of the disease of all patients were asked.

Patients were randomly divided three groups. First group was treated with hotpack (20 minute) + ultrasound (5 minute) + exercise, second group was treated with hotpack (20 minute) + laser (2 minute) + exercise and third group was treated with hotpack (20 minute) + exercise. The patients were given a prescription for 15 sessions and the patients underwent physiotherapy 5 times per week.

Before and after treatment; range of motion measurement, for the evaluation of pain intensity visual analogue scale (VAS) and for the assessment of shoulder function Constant Scale were utilized.

When we compared the groups after treatment in all groups statistically significant clinical improvement was detected ($p<0,05$), but it wasn't detected significant difference between groups.

As a result, we concluded that ultrasound and laser therapy weren't superior to each other in treatment of subacromial impingement syndrome. We also suggest that long-term studies containing combinations with the other treatment methods about this disorders will confirm our hypothesis.

FİZYOLOJİ ANABİLİM DALI

Şule DOKUTAN, Yüksek Lisans Tezi, 54 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Nazan DOLU

Genç Erkek Sıçanlarda Vitamin E Uygulamasının Yer Bulma Öğrenmesine Etkisi

Vitamin E, doğal bir antioksidan olarak hücre membranında serbest radikalleri tutmak, doymamış yağ asitlerini lipit peroksidasyonundan korumak, gibi etkilere sahiptir. Vitamin E' nin ön tedavisinin nörodejeneratif durumlara maruz kalan hastaların yanı sıra sağlıklı yaşlı bireylerin mental ve fiziksel kapasitesinin geliştirilmesini de kapsayan olumlu etkilere sahip olduğu belirtilmiştir. Vitamin E uygulamasının sağlıklı deneklerde öğrenme üzerindeki etkileri yeteri kadar araştırılmamıştır. Özellikle farklı yaş grupları üzerindeki etkileri konusundaki literatür bilgileri arasında çelişkiler bulunmaktadır. Çalışmamızın amacı, Vitamin E uygulamasının genç sıçanlarda bilişsel fonksiyonlar üzerinde etkisinin bulunup bulunmadığının Morris su tankında araştırılmasıdır. Bu amaçla, 45 adet genç erkek Wistar Albino sıçan; Kontrol grubu (0,34 ml/kg/gün serum fizyolojik uygulanan), çözücü kontrol grubu (0,34 ml/kg/gün zeytinyağı uygulanan), vitamin grubu (40 mg/kg/gün Vitamin E uygulanan) olmak üzere üç gruba bölündü. 30 günlük uygulamadan sonra Morris su tankına yerleştirilen kaçma platformunun yerini öğrenme yetenekleri, dört ardışık günde öğrenme fazı (yeri sabit platform ile) ve beşinci gün test fazı (sabit platformun çıkarılması ile) olmak üzere iki fazda test edildi. Her gün 4 yüzdürme denemesi yapıldı. Yüzdürme denemeleri arasında süre 30 dakikadan oluşmaktaydı. Yer bulma öğrenmesinden 1 hafta sonra, 4 gün (4 yüzdürme denemesi /gün) süresince, platform yeri her gün değiştirilerek çalışma belleği test edildi. Yer bulma öğrenmesi ve çalışma belleğinin değerlendirilmesi için kaçış platformunu bulma süreleri ve platformlu yarı alanda geçirdikleri süreleri istatistiksel olarak analiz edildiğinde, gruplar arasında anlamlı fark bulunmadı ($p>0,05$). Yapılan çalışmalarda vitamin E alımının oksidatif stresin neden olduğu referans ve çalışma belleği bozukluklarını önlediği bildirilmiştir. Literatürde oksidatif stres nedeni ile bozulmuş öğrenmeyi düzeltici etkisi olmasına karşın çalışmamızda 30 gün boyunca sürdürülen vitamin E uygulamasının, sağlıklı genç deneklerde yer bulma öğrenmesi ve çalışma belleği performansını artırıcı etkisi olmadığı bulunmuştur.

Effect of Vitamin E Administration on Learning in the Young Male Rats

Vitamin E functions as a natural antioxidant, scavenging free radicals in cell membrane and protecting unsaturated fatty acids from lipid peroxidation. Vitamin E supplementation is reported to have several healthy benefits, including improvement in mental and physical capacity of healthy aged individuals as well as those suffering from neurodegenerative conditions. It has not been widely reported effects on the learning. Especially contradictions between age groups related to this condition are encountered in literature. In the present study was investigated the influence of vitamin E intake on cognitive performance of young rats in the Morris water maze.

Serving this purpose, 45 young male Wistar Albino rats were divided in three groups with control group (0,34 ml/kg/gün saline injection), solving group (0,34 ml/kg/gün olive oil injection) and vitamin E group (40 mg/kg/gün vitamin E injection). After 30 daily supplementation, rats were tested for their ability to learn the location of platform during two phases: acquisition (subsequent 4 days, fixed platform location), retention (fifth day, removed platform). Each day consisted of four trials (interval between trials 30 minute). 1 week after tests of spatial learning, working memory was tested for four days (4 trials/day), with the platform located in a different position in all four consecutive days.

The time spent to find the platform and the duration of time spent in half area of the maze including the platform in a value representing the percentage in the total time were compared statistically in spatial learning and working memory. There was no significant difference inter-groups ($p>0,05$). All groups of animals increased learning performance while decreased the time spent to find the platform along time from the first to the fourth day of training within groups ($p<0,05$).

Previous studies, vitamin E intake were concluded that prevented impairments of spatial and working memory caused by oxidative stress. Although vitamin E could be affected to improve deteriorated learning because of oxidative stress in the literature, healthy young rats pretreated for 30 days with vitamin E has not improved effect on the spatial learning and working memory.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Emel GÜDEN, Yüksek Lisans Tezi, 82 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Fevziye ÇETİNKAYA

Din Görevlilerinin Organ Nakli ve Bağışına Bakış Açıları

Tedavisi sadece organ ve doku nakli ile mümkün olan hastalıklar, tüm dünyanın olduğu gibi, ülkemizin de en önemli sağlık sorunlarının başında yer almaktadır. Ülkemizde organ bağışları henüz istenilen seviyeye ulaşamamış ve organ ve doku nakli bekleyen hastaların sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu çalışma organ bağışı konusunda önemli rol üstlenebilecek olan din görevlilerinin organ nakli ve bağışına yönelik bakış açılarını değerlendirmek için yapılmıştır.

Araştırma kapsamına Kayseri il müftülüğünde çalışan 540 din görevlisinin tamamı alınmıştır. Din görevlilerinin aylık olağan toplantıları esnasında anket uygulamayı kabul etmiş olanlara araştırmacı gözetiminde anket uygulanmıştır. Anket uygulamasına din görevlilerinin %86.6'sı katılmış olup 468 kişi değerlendirilmeye alınmıştır. Din görevlilerinin %90.8'i organ bağışının önemine inanmaktadır. Din görevlilerinin yaklaşık yarısı organını bağışlamayı düşündüğünü belirtmiş olup, ancak yalnızca %1.1'i organ bağışında bulunduğunu ifade etmiştir. Din görevlilerinin %61.3'ü İslam dininin organ bağışı ve nakli konusuna olumlu baktığını düşündüğünü belirtirken grubun %4.9'u öldükten sonra ahirette organların kendisi hakkında şahitlik edeceğini düşünmektedir. Din görevlilerinin %38.0'i beyin ölümü gerçekleşen kişi adına ailesinin organ bağışında bulunmasının İslami açıdan hiçbir sakıncası olmadığını belirtmiştir. Din görevlilerinin % 90.8 i organ bağışıyla ilgili olarak daha önce bilgi almıştır. Bilgi edinmelerinde %70.0 oranı ile radyo-TV en etkili araç olmuştur. Ancak din görevlilerinin büyük bir kısmı organ bağışında bulunabileceği yerler, organ bağışı ve nakli için olması gereken şartlar, beyin ölümü kavramı, bağışlanabilen organlar konusunda yeterli bilgi sahibi değildir. Din görevlileri ülkemizde organ bağışının yetersizliğine neden olarak organ bağışı ve naklinin iyi anlatılamaması ve dini inançların neden olduğunu düşünmektedir.

Sonuç olarak din görevlileri organ bağışı ve nakline yönelik olarak olumlu düşünceye sahip olmalarına rağmen organ bağışlama oranları düşük bulunmuştur. Din görevlilerinin organ bağışı ve nakli ile ilgili olarak halkı bilgilendirme durumları çok düşük düzeylerde bulunmuştur.

The Viewpoint of Religious Officials to Organ Transplant and Donation

Illnesses which can only be treated by organ transplant is one of the leading health issues of our country as the world. The patients in our country waiting for organ or tissue transplant is increasing but donation is not in the requested levels. This work is done to evaluate the religious officials very important viewpoint about organ donation and transplant.

In the study, all 540 officials working in Kayseri municipality mufti office were included. During the monthly meeting of these officials, those who intend to join the poll completed the poll under the supervision of researcher. %86.6 of the religious officials participated in the research and 468 of these were evaluated.

%90.8 of the religious officials believe in the importance of organ donation. In the research group this %21.2 believe that it is inappropriate to cut up the body but they can donate the organs of a dead relative. %61.3 of the officials declared that islam looks in a positive way for the organ donation and transplant but %4.9 of the group believes that the organs are going to be witnesses for your life in the afterlife (after death). %38 of the officials believe that it has no harm for a person who suffered brain death to make the decision of donation by the family. %90.8 of the officials had information previously about organ donation. %70 received information via radio-tv. But most of the officials do not have enough knowledge about where to donate the organs, the requirements for donation and transplant, brain death concept and the organs which can be donated. Religious staff believes that the reason for organ donation and transplant to be so relatively low is because of not telling the people in an efficient way about donation and religious beliefs.

As a result, although they have positive ideas about organ donation and transplant, religious officials have a relatively low rate of donation. The informing of people about organ donation and transplant by religious officials are found very low rates.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Seher ALIÇ, Yüksek Lisans Tezi, 95 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.İskender GÜN

Kayseri İİ Merkezinde Seçilmiş Kent Tipi Bir Sağlık Ocağı Bölgesinde Özürllük Sıklığı ve Etkileyen Faktörler

Bu araştırma, kent tipi bir sağlık ocağı bölgesinde özürllük sıklığını ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapıldı. Özürllüğü tanımlamak amacıyla DSÖ özürllük sınıflaması kullanıldı. Bölgenin sosyoekonomik durumu gözetilerek, tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilen 406 hanede 1647 kişiye bu sınıflamaya göre özürllük değerlendirmesi yapıldı.

Araştırmada bölgedeki özürllük sıklığı % 11.5 olarak bulundu. Özürllük sıklığı kadınlarda (%57.7) erkeklere (%42.3) göre anlamlı ölçüde yüksekti.. Özürllü bireylerin yaş ortalaması 51.9± 17.8 bulundu. 65 ve üzeri yaş grubunda özürllük sıklığı en fazlaydı (%48.5). Özürllü bireylerin % 21.2'si okur-yazar değildi ve % 3.7'si herhangi bir sosyal güvenceye sahip değildi.

Özürllü bireylerin % 66.1'inde kronik iç organ bozuklukları, % 37.6'sında kas-iskelet sistemi bozuklukları, % 8.5'inde göz ve görme ile ilgili bozukluklar, % 8.5'inde lisan ve konuşma bozuklukları, %7.9'unda psikolojik bozukluklar, % 7.4 'ünde ise öğrenme bozukluğu saptandı.

Özürllü bireylerin %11.1'inin özürlü doğuştan, %88.9'unun özürlü ise sonradan meydana gelmişti. Sonradan meydana gelen özürlülerin nedenleri arasında ilk sırayı kronik hastalıklar, doğuştan özürlülerin arasında ise genetik veya kalıtsal bozukluklar almaktaydı.

Özürllü bireylerin % 3.2'sinin özürlüye yönelik olarak tedavi görmediği, % 90.5'inin rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanmadığı ve % 88.4'ünün özürlüye yönelik alet yada cihaz kullanmadığı, % 18'inin günlük yaşam aktivitelerinde tamamen bağımsız olmadığı saptandı.

Disability Prevalence and Affecting Factors in A Selected Urban Health Center Area in Kayseri

This research was carried out to define the disability prevalence and affecting factors in a urban health center area. The disability classification of WHO was used to define the disability. With taking in to consideration of socioeconomic status of region 1647 people in 406 houses were selected with clustering sampling method according to this classification.

Disability prevalence at the region was found as 11.5 % in this research. Disability prevalence in the women (57.7 %) was significantly higher than men (42.3 %). Mean age of disabled people were 51.9 ± 17.8. Disability prevalences were highest in 65 and over age group (% 48.5). 21.2 percent of the disabled people were ineducated and 4.9 percent of them didn't have any social security.

In the study group 66.1 % of the disabled individuals had chronic visceral organ disorders, 37.6 % had musculo-skeletal system disorders, 8.5 % had eye and vision problems, 8.5 % had language and speech problems, 7.9 % had psychological disorders and 7.4 % of them had intellectual disorders.

11.1 % of disabled individuals' disabilities were congenital, 88.9 % of disabilities occurred after birth. First of the disability causes which occurred after birth was found as chronic diseases, the first inborn disability cause was found as genetics or hereditary disorders.

It is defined that 3.2 % of the disabled individuals didn't take any suitable medical treatment for their disability, 90.5 % didn't use rehabilitation services, 88.4 % didn't use any device or equipment and 18.0 % were not completely independent in daily living activities.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Büşra ÇAKICI, Yüksek Lisans Tezi, 56 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.İskender GÜN

Sivas İl Merkezinde Sigara İçen ve İçmeyen Annelerin ve Bebeklerinin Bazı Özelliklerinin Karşılaştırılması

Bu araştırma sigara içen ve içmeyen annelerin ve bebeklerinin bazı özelliklerinin karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır. Araştırma, Sivas il merkezinde bulunan toplam 4 sağlık ocağında yürütülmüştür. Gebeliğin herhangi bir döneminde sigara içme sıklığı % 17 kabul edilerek örnek büyüklüğü 235 kişi olarak hesaplanmıştır. Son yıl içerisinde doğum yapmış annelerden 235 sigara içen ve 235 sigara içmeyen toplam 470 anneye erişilerek anket uygulanması planlanmıştır. Araştırma kapsamına alınan sağlık ocaklarında görev yapan ebelerin gebe ve lohusa izlem kartlarından basit tesadüfi örnekleme ile kadınlar belirlenmiştir. Kadınlara, çalışma hakkında bilgi verildikten sonra araştırmaya katılmayı kabul eden kadınlara anket uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel analizi için Ki-kare testi; ortalamaların karşılaştırılması için Student t testi yapılmıştır. Önemlilik değerlendirilmesinde $p < 0,05$ düzeyi anlamlı kabul edilmiştir. Gebelik boyunca sigara içen annelerde içmeyenlere göre gebelikte rahatsızlık geçirme oranının, gebeliğin daha erken dönemde sonlanması, düşük doğum ağırlıklı bebek doğurma oranlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Sigara içen annelerin emzirme döneminde %80'inin sigara içmeye devam ettikleri ve bu annelerin büyük çoğunluğunun bebeklerini daha kısa süre ve daha az sıklıkta emzirdikleri, ek gıdalara daha erken dönemlerde başladıkları görülmüştür. Sigara içen annelerin bebeklerinde anomali görülme oranı ve hastalanma sıklığı daha fazladır. Araştırmaya katılan annelerin çoğunluğu sigara içiminin kendine ve bebeğine getirebileceği zararlar konusunda bilgi sahibi değildi. Sonuç olarak sigara içiminin olumsuz etkileri nedeniyle sigara içen anneler ve bebeklerinde içmeyenlere göre daha fazla sağlık sorunu yaşanmaktadır.

Comparison of Some Characteristics of Smoker and Non Smoker Mothers and Their Babies in Sivas Center

This research was carried out to comparison of some characteristics of smoker and non smoker mothers and their babies.

Research was conducted in 4 health center in Sivas city center. It was accepted as smoking prevalence in any period of pregnancy as 17 % and sample size was calculated as 235 mothers. It was planned to access 235 smoker and 235 nonsmoker mothers within the mothers that gave birth in last year and to apply a questionnaire. From the pregnancy and puerperium monitoring cards of selected health centers midwives with random sampling sample group was stated. Women were informed about study and a questionnaire applied to acceptors. Chi square and student t test were used for statistical analysis. $P < 0,05$ accepted as statistically significant.

During the study 95 smoker and 245 nonsmoker totally 245 mothers were accessed. Disorders during pregnancy, premature termination of pregnancy, birth of low birth weight babies were higher in smoker mothers. It confirmed that 80 % of smoker mothers continue to smoking during lactation, most of these mothers breastfed their babies shorter and fewer; and started artificial foods sooner. Congenital anomaly and getting ill rates were higher in smoker mothers' babies. Most of mothers have no idea about harm of smoking for own and their babies health. To taking counseling during pregnancy from health personnel were very low ratios.

As a result, because of negative consequences of smoking, smoker mothers and their babies experiencing more health problems than nonsmokers.

HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI

Murat ZAMAN, Yüksek Lisans Tezi, 66 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Osman GÜNAY

Türkiye Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde Çalışan Yardımcı Sağlık Personelinin Yaşam Kalitesinin Değerlendirilmesi

Araştırma, Ankara ilindeki Türkiye Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde çalışan yardımcı sağlık personelinin yaşam kalitelerini değerlendirmeye yönelik tanımlayıcı bir çalışma olarak planlanmış ve yürütülmüştür. Araştırmada örnekleme yapılmamış, hastanede çalışan bütün yardımcı sağlık personelinin araştırmaya dahil edilmesi hedeflenmiştir. Araştırmada 510 yardımcı sağlık personeliyle ilgili veriler değerlendirmeye alınmıştır. Araştırmaya katılım oranı %90.7 olarak bulunmuştur. Araştırma verileri, SF-36 (Short Form 36) yaşam kalitesi ölçeği ve bireylerin, sağlık, sosyodemografik ve iş yaşamıyla ilgili özelliklerine ilişkin 21 soru içeren araştırmacı tarafından geliştirilmiş anketin uygulanması ile araştırma grubunun kendi bildirimlerine dayalı olarak toplanmıştır. Yardımcı sağlık personelinin, SF-36'nın boyutlarından aldıkları puanlar, sosyodemografik, sağlık ve çalışma yaşamıyla ilgili bazı özelliklere göre karşılaştırılmıştır.

Araştırma grubu, yaşam kalitesinin ruhsal özellikleriyle ilgili boyutlarında düşük, fiziksel özellikleriyle ilgili boyutlarında daha yüksek puan almıştır. Erkek sağlık personelinin yaşam kalitesi puanları kadınların yaşam kalitesi puanlarından daha yüksektir. Yaş ilerledikçe, yaşam kalitesi puanları düşmektedir. Bekar sağlık personeli, bütün yaşam kalitesi boyutlarında en yüksek puanı almıştır. Ebe-hemşire grubu, genel sağlık boyutu hariç bütün yaşam kalitesi boyutlarında diğer meslek gruplarına göre daha düşük puan almıştır. Toplam çalışma süresi uzadıkça, yaşam kalitesi puanları düşmektedir. İşini kendine uygun bulan personel, genel sağlık ve fiziksel fonksiyonellik boyutları dışında, bütün yaşam kalitesi boyutlarında, işini kendine uygun bulmayanlardan daha yüksek puan almıştır. Maaşını yeterli bulan personel, genel sağlık, genel ruh sağlığı ve canlılık boyutları dışındaki diğer bütün yaşam kalitesi boyutlarında en yüksek puanı almıştır. Canlılık-fiziksel fonksiyonellik boyutları hariç bütün boyutlar arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Araştırma grubunun yaşam kalitesi boyutlarından aldıkları puanlar ortalaması yüksek bulunmuştur.

Evaluation of Quality of Life of Auxiliary Health Personnel Working in Türkiye Yüksek İhtisas Training and Research Hospital

The research was planned and carried out as a descriptive study, evaluating quality of life of auxiliary health personnel working in Türkiye Yüksek İhtisas Training and Research Hospital in Ankara. There was not any sampling study; it was planned on participation of all of the nursing staff in the hospital. The data, collected from 510 nursing staff during the research, was evaluated. Research's participation rate was found % 90.7. The research data was collected depending on research group's own notices via SF-36 quality of life scale and survey application form. The form was adapted by the researcher. It included 21 questions related to health, socio-demographic and working life features of persons and their quality of life scale. Score of the nursing staff maintained by the SF-36, compared with the characteristics of socio-demographic, health and working life.

The research group had lower score related to psychological domains of quality of life. The group had higher score on psychical domains of the quality of life. Quality of life scores of male nursing staff were higher than the scores of female staff. Quality of life scores decreases through the declining ages. Single nursing staff had the highest score on the whole quality of life size. Mid-wife nursing group had lower scores than the other groups excluding general health size. Quality of life score decreases when the working period increases. The staff endorsing his or her work, excluding general health and physically functioning, had higher scores through overall quality of life dimensions than staff not endorsing the work. The staff accepting salary sufficient had the highest score on the whole quality of life size, except general health, general mental health and liveliness dimensions. A positive relationship was found among all dimensions except liveliness- physically functioning dimensions. Research group's the average scores of quality of life of dimensions was found high level.

HİSTOLOJİ-EMB. ANABİLİM DALI

Emine B.BAŞAK, Yüksek Lisans Tezi, 66 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Birkan YAKAN

Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Tüp Bebek Ünitesinde Ocak 2005-Ağustos 2006 Tarihleri Arasında Tedavi Gören Hastaların Klinik Gebeliği Üzerinde Bazı Parametrelerin Etkileri

İnsanoğlunun soyunun devam etmesi ve üremesi, kadın vücudunda gelişen bir oositin, erkek gamet hücresi spermatozoon ile bir araya gelmesiyle başlayan ve tek bir hücre olan zigotun çok hücreli bir bireye dönüşmesiyle sonlanan eşsiz bir sürecin sonucudur. Maalesef her insan üreme konusunda aynı şansa sahip olmayıp, günümüzde pek çok kişide doğuştan yada sonradan oluşabilen çeşitli anatomik, fonksiyonel, hormonal, genetik, immünolojik problemler sonucunda üreme işlevinde bozulma ve sonuçta pratikte çiftlerin çocuk sahibi olamaması olarak bilinen infertilite ortaya çıkmaktadır. İnfertilite, 1 yıl hiçbir korunmama olmasına karşın gebelik olmaması olarak tanımlanmakla beraber 1978 yılında İngiliz araştırmacılar Robert Edwards ve Patrick Steptoe'nun in vitro fertilizasyon (IVF) ile doğan ilk bebeği bildirmeleri, üreme tıbbi için büyük bir dönüm noktası olmuştur ve bunu takiben son birkaç on yıllık dönemde infertilite servislerinin kullanımında büyük bir artış gözlenmiştir. Bu çalışmada bizim amacımız ise yoğun bir talep gösterilen infertilite servislerinde tedavi gören hastaların klinik gebelik seyirleri üzerinde belirlediğimiz bazı parametrelerin etkilerini gözlemek ve istatistiksel analizler sonucunda elde ettiğimiz verileri bilimsel açıdan yorumlamaktır. Çalışmamızı Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Tüp Bebek Ünitesi tarafından hazırlanan 'İn-vitro Fertilizasyon ve Embriyo Transferi Ünitesi Hasta Takip ve Tedavi Formu' adı altında tutulan resmi kayıt formlarındaki bilgilerin derlenmesi şeklinde yaptık. Kullandığımız 9 parametreden (BKİ, yaş, follikül sayısı, endometriyum kalınlığı, OPU'da aspire edilen follikül sayısı, OPU'da Toplanan Yumurta Sayısı ET'de verilen embriyo sayısı, ET'de verilen embriyoların gradeleri, triple oluşumu) 2 tanesinin değerini klinik gebelik üzerinde istatistiksel açıdan anlamlı bulduk. Bunlar yaş ve triple oluşumu'dur. Elde ettiğimiz sonuçların bundan sonra yapılacak olan bilimsel araştırmalara katkıda bulunacağı ve yeni bilimsel platformlar açacağı kanısındayız.

Effects of Some Parametres on Klinical Pregnancy of Treated Patients who January 2005- August 2006 in in Vitro Fertilization Center of Erciyes University Faculty of Medicine

Continuation of human being's generation breeding is the result of unique period of an oosit that comes together with a male gamet cell spermatozoon and matures in a woman's body. During this process a single cell zigot changes into multiple cell individual. Unfortunately not all people have the same chance for breeding. It is known that people who can not have babies because of the various kinds of anatomic, functional, hormonal, genetic or immunologic problems that congenital or acquired. Disorder of one or some of these functions brings out the infertility that prevents the couples from having child. Infertility can be described and not becoming pregnant even not using any kinds of protection for about one year against pregnancy.

The year 1978 became the turning point when the British reserchers Robert Edwards and Patric Steptoe gave the news of a baby who was born with In Vitro Fertilization (IVF). Following this using of IVF services increased a lot in a few decades. Many intensive studies were started for the factors that affect the success. In this concept new parametres have been taken into considiration every other day and some of them have been proved that they are really effective while some others need to be discussed.

In this study our aim was to follow the patients who interst a lot to the IVF services and get treatment for medical pregnancy. This period also gave us chances to watch statistical analizes and comment them scientifically. We did our study with patient following forms that were prepared by Erciyes University Tube Baby Unit. The information and knowledges were taken from official records. Nine of these parameters (age, BMI, follicul number, endometrium thickness, follicul number that collect at OPU, follicul number that aspired at OPU, amount of embrio at ET, grades of embrios at ET, triple forming).

We found 2 of themmeanful for clinical pregnancy. They are age and triple forming. We belive that the result that we got will help further reserches and contribute to the new scientific platforms.

MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Mehmet ÖLÇÜ, Yüksek Lisans Tezi, 55 sayfa
Danışman : Doç.Dr.Duygu EŞEL

**Streptococcus Agalactiae Klinik İzolatlarının
Antibiyotiklere Duyarlılık Durumu ve
Serotiplendirilmesi**

Grup B streptokoklar (GBS), yaşamın ilk haftalarında görülen sepsis ve menenjitlerden sıklıkla sorumludur. GBS'ye bağlı neonatal menenjit ve sepsis insidansı bölgesel farklılıklar göstermekle beraber her 1000 canlı doğumda 0,5-3 arasında görülür. GBS'ler aynı zamanda gebe kadınlarda perinatal bulaşa ve erken doğuma neden olabilmektedir. GBS'ler penisiline duyarlıdır ve tanı konduğunda tedavide ilk seçenek penisilin olmalıdır. Duyarlı olduğu diğer antibiyotikler ampisilin, vankomisin, teikoplanin, birinci, ikinci ve üçüncü kuşak sefalosporinler, imipenem ve meropenemdir. GBS'lerdeki klindamisin ve eritromisin direnci %15-20 oranında olup bu oran giderek artmaktadır. Bu çalışma ile çeşitli klinik örneklerden izole edilen ve hastalık etkeni olduğu anlaşılan GBS suşlarının serotiplendirilmesi, izole edildikleri yerlere ve antibiyotik duyarlılıklarına göre serotip dağılımının belirlenmesi, makrolid direnç oranı ve antimikrobiallere duyarlılık durumunun araştırılması amaçlanmıştır. 30 Temmuz 2005 ile 04 Ekim 2006 tarihleri arasında Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastaneleri'ne başvuran hastalara ait klinik örneklerden izole edilen 131 S. agalactiae suşu çalışmaya alındı. Örneklerin 99'u idrar, 20'si yara yeri, 10'u kan ve 2'si vajinal sürüntü idi. Lateks aglütinasyon yöntemi ile tanımlanan GBS'lerin penisilin G ve seftriakson duyarlılıkları agar dilüsyon yöntemiyle, eritromisin, klindamisin, vankomisin ve tetrasiklin duyarlılıkları ise Kirby-Bauer disk difüzyon yöntemiyle CLSI kriterlerine göre incelenmiştir. Eritromisine dirençli GBS suşlarının makrolid direnç mekanizması D test metodu kullanılarak araştırılmıştır. Serotiplendirme, spesifik antiserumlarla (Ia,Ib,II-VIII) lateks aglütinasyon yöntemiyle yapılmıştır. Bölgemizde GBS suşlarında penisilin G ve seftriaksona direnç problemi yoktur ve bu antibiyotikler GBS infeksiyonlarında ilk tercih olma özelliklerini sürdürmektedir. Eritromisin direncinin geçmişteki çalışmalara oranla 2 kat arttığı tespit edilmiş olup, bu tür antibiyotikler beta-laktam alerjisi dışında tercih edilmemelidir.

**Antibiotic Susceptibilities and Serotyping of
Clinical Streptococcus Agalactiae Isolates**

Group B streptococci (GBS) are frequently responsible for sepsis and meningitis which are seen in the early weeks of life. Although they show regional differences, neonatal meningitis and sepsis incidence due to GBS occur between 0,5-3 in every 1000 live birth. In addition to this, GBS may cause to perinatal infection and premature birth in the pregnant women. GBS are susceptible to penicillin that's why, penicillin must be the first choice in the treatment. Other antibiotics which GBS are sensitive to are; ampicillin, vancomycin, teicoplanin, first, second and third generation cephalosporins, imipenem and meropenem. Clindamycin and erythromycin resistance rates to is 15-20% and it is increasing worldwide. The aim of this study, serotyping of GBS strains which were isolated from clinical samples and evaluation of their serotype distribution according to their susceptibilities to antibiotics and isolation sites.

One hundred thirty one S.agalactiae strains, isolated from the clinical samples of patients applied to Erciyes University Medical Faculty Hospitals between the dates of 30th July 2005 and 4th October 2006, were included to the study. Of the strains 99 were isolated from urine, 20 from soft tissue, 10 from blood and 2 from vaginal swab. Penicillin G and ceftriaxone susceptibilities of GBS which were identified by latex agglutination method, were determined by agar dilution method. Susceptibilities to erythromycin, clindamycin, vancomycin and tetracycline were determined by Kirby-Bauer disc diffusion method according to CLSI criteria. Macrolid resistance mechanisms was determined using D test method. Serotyping was performed by latex agglutination method using specific antisera (Ia, Ib, II-VIII).

In our region there is no resistance problem of penicillin G and ceftriaxone among GBS and they are still the first choice in GBS infections. It was determined that the erythromycin resistance doubled in comparison with the past studies and these kinds of antibiotics should not be preferred except for beta-lactam allergy.

MİKROBİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Filiz DURSUN, Yüksek Lisans Tezi, 51 sayfa
Danışman : Prof.Dr.A.Nedret KOÇ

Astımlı Çocuklarda CCL28 Düzeyinin Araştırılması

Astım, çocukluk çağında çok sık rastlanan kronik inflamatuvar bir hastalıktır. Astımlı bireylerde IgE ve eozinofil düzeylerinin yükselmesi tanıda kullanılmakla birlikte astım etiolojisi tam olarak anlaşılabilmiş değildir. Astım immünolojisinde IL-2, IL3, IL4, IL5, IL6, IL9, IL10, IL12, IL13 gibi sitokinler ve CCL5 ve CCL11 gibi kemokinler önemli roller üstlenirler. Astım etiolojisinde inflamasyonun da önemi vardır. CC kemokinlerden olan CCL28'in düzeyinin inflamasyonlu olgularda yükseldiği tespit edilmiştir. Bu çalışmanın amacı astım sürecinde CCL28 düzeyinin belirlenmesidir. Bu çalışmada, Erciyes Üniversitesi Pediatri polikliniğinde astım tanısı almış, 3-14 yaş grubu 53 hasta çocuk ve kontrol grubu olarak 16 sağlıklı çocuktan alınan serum örnekleri kullanılmıştır. CCL28 analizi ELISA, CRP analizi nefelometri yöntemiyle yapılmıştır. Ayrıca hasta ve kontrol gruplarında IgE, eozinofil yüzdeleri ve eozinofil sayıları tespit edilmiş, yaş, kilo, boy, ailede alerji hikayeleri kaydedilmiştir. Astım ile IgE, atopi, aile atopi öyküsü, eozinofil sayısı ve eozinofil yüzdesi arasında istatistiksel açıdan anlamlı ilişki bulunmuştur. Buna karşın astım ile CRP ve CCL28 düzeyleri arasındaki istatistiksel açıdan anlamlı ilişki belirlenmemiştir. CCL28 düzeyi ile yaş, kilo, boy, cinsiyetler arasındaki istatistiksel açıdan ilişki bulunmamıştır. CCL28 ile IgE düzeyi, eozinofil sayıları ve yüzdeleri arasında istatistiksel açıdan negatif korelasyon göstermesi, CCL28'in alerjik reaksiyonlarında rol almadığı veya rolünün az olduğunu gösterebilir. Ancak bu konuda daha fazla çalışmaya ihtiyaç olduğu görülmektedir. CCL28 ile CRP arasında pozitif korelasyonun bulunması, inflamasyonun neden olduğu hastalıklarda CCL28'in belirleyici parametre olarak kullanılabileceğini belirtmektedir. Ancak bu konuda daha ileri çalışmalar yapılması gerekmektedir.

The Detection of CCL28 Level in the Asthmatic Children

Asthma is a disease frequently encountered during childhood. In astmatic individuals, the increased level of IgE and eosinophils could be used in diagnostic, the etiology of asthma has not been well understood. Cytokines such as IL2, IL3, IL4, IL5, IL6, IL9, IL10, IL12, IL13 and chemokines like CCL5 and CCL11 play an important role in the immunology of asthma. Inflammation is also important in asthma etiology. In the cases of inflammations, it has been determined that the level of CCL28 chemokine of CC groups has increased. The aim of the study was to determine CCL28 levels during asthma. In this study, serum samples were used from 53 children diagnosed with asthma aged from 3 -14 years and a control group consisting of 16 children at Erciyes University, Pediatric Clinic. CCL28 was analysed by using ELISA and CRP by nephelometric methods. IgE, eosinophil percent and the number of eosinophil was determined from patient and control groups age, height, weight family allergy history was recorded. It has been found that the relationship between asthma and IgE, atopy, family atopy level, number of eosinophil and the percentage of eosinophil is statistic significant. On the contrary, asthma and the level of CRP and CCL28 was found to be statistically insignificant. The relationship between CCL28 and age, weight, height and gender was statistically insignificant. CCL28 and IgE, the correlation between eosinophil number and percentage has a negative statistical relationship, their is a positive correlation between the level of CRP. Since there is a negative correlation between CCL28 and IgE level, eosinophil number and percentage, it can be concluded that CCL28 plays a slight role or does not play a role in allergic reactions. As there is a positive correlation between CCL28 and CRP, CCL28 could be used as determining parameter for the illness which has been caused by inflammation. These results suggest that further studies are needed for better understanding of these cases.

PARAZİTOLOJİ ANABİLİM DALI

Niğmet GÖZKENC, Yüksek Lisans Tezi, 41 sayfa
Danışman : Prof.Dr.İzzet ŞAHİN

Amibiyazis Tanısında Nativ-Lugol, Sedimentasyon ve Trikrom Boyama Yöntemlerinin Önemi

Entamoeba histolytica bütün dünyada görülmekte fakat prevalansı, ülkeden ülkeye bölgeden bölgeye değişmektedir. Ülkemizde de amibiyazis nispeten yaygın olarak bulunmakta ve halk sağlığı sorunu olarak önemini korumaktadır. Bu çalışmada dışkı örnekleri, Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Parazitoloji Anabilim Dalı'na başvuran hastalardan temin edilmiştir. Ağız kapaklı kaplara alınan dışkı örnekleri önce nativ-lugol yöntemiyle incelenmiştir. Daha sonra trikrom boyama yöntemi ile boyanarak E. histolytica/E. dispar yönünden değerlendirilmiştir. Sonraki basamakta aynı dışkı örnekleri formol-etil asetat sedimentasyon yöntemiyle incelenmiş, daha sonra trikrom boyama yöntemi ile boyanarak E. histolytica/E. dispar yönünden değerlendirilmiştir. Çalışmada 1000 dışkı örneği incelenmiştir. Direkt nativ-lugol yöntemiyle hazırlanan preparatların 11'inde (%1,1), sedimentasyon sonrası nativ-lugol yöntemiyle hazırlanan preparatların 13'ünde (%1,3) E. histolytica/E. dispar pozitif bulunmuştur. Direkt trikrom boyama yöntemiyle incelenen preparatların 9'unda (%0,9), sedimentasyon sonrası trikrom boyama yöntemiyle incelenen preparatların ise 12'sinde (%1,2) E. histolytica/E. dispar pozitif bulunmuştur. Sonuçlar Mc Nemar metodu ile değerlendirilmiştir. Bununla birlikte amibiyazis tanısında kullanılan yöntemler arasında faydalı, en az zaman alan, aynı zamanda en ucuz olan yöntemin nativ-lugol yöntemi olduğu saptanmıştır. Formol-etil asetat çoklaştırma yönteminin E. histolytica/E. dispar kistlerinin görülme sıklığını artırdığı ve trikrom boyama yönteminin E. histolytica/E. dispar'ın diğer organizmalardan kesin olarak ayrımını sağlaması nedeniyle spesifik tanı amacıyla kullanılmasının gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

The Importance of Saline-Iodine Preparation, Sedimentation and Trichrome Stain Methods on Diagnosis of Amoebiasis

Entamoeba histolytica is found throughout the world but prevalence changing from every country to every area. Amoebiasis is relatively common in our country and keeps its importance as community health problem.

In this study, stool samples were provided from patients applied to Erciyes University, Medical Faculty, Parasitology Department. Stool samples taken in adequate container were examined first with saline-iodine method. Then they were finally stained with trichrome staining method to evaluated for E. histolytica/E. dispar. After that, same stool samples were examined with formol-ethyl asetat sedimentation method and then they were finally stained with trichrome staining method to evaluated for E. histolytica/E. dispar. In this study, 1000 stool samples were analysed. 11 of 1000 (%1,1) stool samples examined directly with saline-iodine preparations and 13 (%1,3) of them examined after sedimentation were found positive for E. histolytica/E. dispar. 9 of 1000 (%0,9) stool samples examined directly with trichrome staining method and 12 of them (%1,2) examined the same method after sedimentation, were found positive for E. histolytica/E. dispar.

Results were asessed with the Mc Nemar method. There was no statistical difference between diagnosis methods ($p>0,05$). However, nativ-lugol is the useful, less occupy and the cheapest method for diagnosis of amoebiasis. Formol-ethyl asetat concentration method increases the occuring of E. histolytica/E. dispar cysts and trichrome staining method precisely differentiate E. histolytica/E. dispar from other organisms. As a result, trichrome staining method is deduced to use in specific diagnosis.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Nazmiye BİTGEN, Yüksek Lisans Tezi, 53 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Nurhan CÜCER

Bitkilerden Boya Elde Edilmesi ve Mikroskopik Preparatlarda Kullanılma Yöntemlerinin Araştırılması

Bu çalışmada, boya kaynağı olarak asma yaprağı (*Vitis vinifera*) (AY) kullanılmıştır. Boya banyosu olarak uygun; çözücü fazı, mordan ve pH değerini bulmak koşuluyla, boya miktarı, boyama süresi, güneşe tutma süresi ve ışık kaynağı gibi parametreleri deneme yanılma yoluyla belirleyerek, soğan kök hücreleri (SKH) ve stimule edilmiş insan t-lenfosit kromozom yayma preparatları (KYP) boyanmıştır.

Boya banyosunda; çözücü olarak, distile su (DS) + metil alkol, DS + etil alkol, DS + asetik asit, DS + sodyum hidroksit; mordan maddeleri olarak demir-2-sülfat ($FeSO_4$), şap, şap + glisin, şap + L-sistein ve şap + potasyum bikromat ($K_2Cr_2O_7$) tek tek denenmiştir. pH değerleri olarak 1,2,3,4,5,8 ve 11 ; ışık kaynağı olarak güneş ışığı ve ultraviyole (UV) (280 nm dalga boyunda 30 dk); 1,5 ; 2,0 ; 2,5 saatlik kaynatma süreleri ; 15, 30, 45, 60 dakikalık güneş ışığına tutma süreleri ayrı ayrı denenmiştir.

Boya banyosu pH=4' e ayarlandığında, sıvı fazı olarak distile su+asetik asit, mordan maddesi olarak şap ve ışık kaynağı olarak güneş ışığı kullanıldığında boyanma gerçekleşmiş ve en iyi görüntü elde edilmiştir. Sonuç olarak asma yaprağı özütü (AYÖ)' nün potansiyel bir floresan boya değeri olduğu kararı verilmiştir. Diğer denenen boya banyoları (DS + metil alkol, DS + etil alkol, DS + sodyum hidroksit), mordanlar ($FeSO_4$, şap + glisin, şap + L-sistein, şap + $K_2Cr_2O_7$), pH değerleri (1,2,3,5,8,11) ve UV ışık kaynağında, ışık yada floresan mikroskopunda gözlemlenebilir bir boyanma sağlanamamıştır.

Attaining Dye From the Plants and the Investigation of the Methods of its Usage in Microscopic Preparations

In this study vine leaf (*Vitis vinifera*) (VL) was used. For the dying bath the appropriate solvent phase;, mordant and pH degrees were found, and for the hypothetical testing such as dye quantity, dying duration, the sunshine exposure time and the light source were determined depending on the heuristic results. Via these determination onion stem cells (OSC) and stimulated human t-lymphocyte chromosome preparations (CP) were dyed.

In dye bath as solvent phase distiller water (DW) + methyl alcohol, DW +ethyl alcohol, DW +acetic acid, DW+ sodium hydroxide; as mordant materials ferrous-2-sulfate ($FeSO_4$), alum, alum +glycine, alum + L-sistein and alum + potassium bichromate ($K_2Cr_2O_7$) were tested seperately. As pH degrees 1,2,3,4,5,8 and 11 ; as the light sources sun light and ultraviolet (UV) (30 minutes in 280 nm wave light) ; 1,5 ; 2,0 ; 2,5 hours of dyeing time; 15, 30, 45, 60 minutes of exposure to sun light were tested. When the dye bath was adjusted to pH=4, as liquid phase;, distiller water + acetic acid; alum mordant and sun light were used, the dying was achieved and the best image was attained. In conclusion, the value of vine leaf extract (VLE) as a potential fluorescence dye has been demonstrated. Other tested dye baths (DW+ methyl alcohol, , DW +ethyl alcohol, DW+ sodium hydroxide) , mordants ($FeSO_4$, alum +glycine, alum + L-sistein, alum+ $K_2Cr_2O_7$), pH degrees (1,2,3,5,8,11) and in UV light source an observable dye in light or fluoresance microscope could not be obtained.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Selçuk UZUN, Yüksek Lisans Tezi, 40 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Hamiyet D.ALTUNTAŞ

**Sodyum Hipoklorite Maruz Kalmış Kişilerin
Lenfositlerindeki Mikronükleus Sıklığının
Araştırılması**

Sodyum hipoklorit alkali ve tahrip edici bir eriyiktir. Yutulursa ağızda ve boğazda yanıklara, şiddetli bulantı kramplarına, kusmaya, nefes almada sıklığa, şoka, şiddetli kas spazmına, koma yada ölüme yol açabilir. Çalışmamız DNA ya da kromozom seviyesindeki hasarların göstergesi olarak önerilen mikronükleus (MN) testi kullanılarak, mesleki olarak sodyum hipoklorite maruz kalmış 7 kişi ve 7 sağlıklı kontrol kişi üzerinde gerçekleştirildi. Sodyum hipoklorite maruz kalmış ve sağlıklı kontrol kişilerden periferik kan örnekleri alınıp kültüre edildi. Kültürlere sitokinezi durdurmak amacıyla 44. saatte 3µg/ml son konsantrasyonda sitokalazin B (Cyt-B) eklendi ve 72. saatte kültürler sonlandırıldı.

Sodyum hipoklorite maruz kalmış kişilerin kültüre edilmiş lenfositlerindeki MN değerleri 1.70 ± 0.33 (ortalama \pm SS) ve kontrol kişilerin MN değerleri 0.75 ± 0.27 idi. Kontrol kişilerle karşılaştırıldığında sodyum hipoklorite maruz kalmış kişilerin MN değerlerinin istatistiksel (Mann-Whitney U test) olarak kontrollerin MN değerlerinden daha yüksek olduğu bulundu ($p=0.002$).

Sonuçlarımız, sodyum hipoklorite maruz kalmış kişilerin lenfositlerinde kromozomal hasarın varlığına işaret etmektedir.

**Investigation of Micronucleus Frequency in
Lymphocytes of Subjects Exposed to Sodium
Hypochlorite**

Sodium hypochlorite is a base and damaging solution. If it is swallowed, this may cause irritation in mouth and throat, serious nausea, vomits, breathing problems, shock, serious muscle spasm, coma or even death. In the present study, we studied on 7 people who had been occupationally exposed to sodium hypochlorite and 7 healthy controls, using the micronucleus (MN) assay proposed as a marker of damages at the DNA or chromosome level. Peripheral blood samples were obtained and cultured from subjects exposed to sodium hypochlorite and healthy controls. To block cytokinesis, at 44 h of incubation, cytochalasin-B (Cyt-B) was added to cultures to give a final concentration of 3 µg/ml, and cells harvested at 72 h.

MN frequencies in cultured peripheral lymphocytes of subjects exposed to sodium hypochlorite and controls were 1.70 ± 0.33 (mean \pm SD) and 0.75 ± 0.27 , respectively. As compared with controls, MN frequencies of subjects exposed to sodium hypochlorite were found statistically (Mann-Whitney U test) higher than MN frequencies of controls ($p=0.002$).

Our results indicate the presence of chromosomal damage in lymphocytes of subjects exposed to sodium hypochlorite.

TIBBİ BİYOLOJİ ANABİLİM DALI

Demet ALGAN, Yüksek Lisans Tezi, 42 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Munis DÜNDAR

Fenilalanin Hidroksilaz Enzim Eksikliğine Moleküler Gen Analizleri Metoduyla Tanı Konulması

Fenilalanin hidroksilaz (FAH) enzimi fenilalaninin tirozine hidroksilasyonunu katalizleyen hepatic bir enzimdir. FAH enzimi eksikliği sonucunda kanda, idrarda, beyinde ve diğer vücut sıvılarında yüksek konsantrasyonda fenilalaninin ve metabolitleri (fenil pirüvik asit, fenil laktik asit, fenil asetik asit) birikir. Bu durum hiperfenilalaninemi (HFA) olarak bilinir. Normalin üzerindeki fenilalanin seviyeleri sinir sistemi hücrelerine toksiktir ve fenilketonüri (FKÜ) hastalarında beyin gelişimi ve fonksiyonunda geri dönüşümsüz anormalliklere neden olur. FKÜ, amino asit metabolizmasının en yaygın doğumsal hatalarından biridir.

İnsan genomunda FAH enzimi kodlayan gen 12q22-q24.1 kromozomunda yerleşir. Bu gen yaklaşık olarak 90 kb uzunluğunda olup ve 13 ekzon içerir. HFA' ya neden olan FAH geninde şu ana kadar 420' nin üzerinde mutasyon belirlenmiştir. Gen dizisinde küçük değişimlere neden olan 31 farklı polimorfizm tanımlanmıştır. FAH geninde meydana gelen mutasyonlar; yanlış anlamlı (missense), splice-site ve anlamsız (nonsense) mutasyonlar ile küçük delesyonlar ve inserسیونlardır.

Bu çalışma, FKÜ tanısı konmuş 11 hastada R261Q mutasyonunu belirlemek için yapılan Restriksiyon Fragmentinin Uzunluk Polimorfizmi (Restriction Fragment Length Polymorphism; RFLP) analizlerini ve bu hastaların kardeşlerinde taşıyıcılık tespiti için yapılan Değişken Sayıdaki Ardışık Tekrarlar (Variable Number of Tandem Repeats; VNTR) analizlerini içermektedir. R261Q mutasyonuna yönelik olarak çoğaltılan Fenilalanin Hidroksilaz (FAH) geni PCR ürünü Hinf I restriksiyon enzimi ile direkt mutasyon analizine tabi tutulmuştur. 11 ailenin hiçbirinde R261Q mutasyonuna rastlanmamıştır. VNTR dizileri Polimeraz Zincir Reaksiyonu (Polymerase Chain Reaction; PCR) kullanılarak çoğaltılmış ve PCR ürünü jelde yürütülmüştür. 11 aileden 4 tanesi informatif, 7 tanesi ise noninformatif bulunmuştur. Ancak yaptığımız çalışmada RFLP ve VNTR sonuçları uyum göstermediği için kardeşlerin taşıyıcı olup olmadıkları konusunda herhangi bir yorum yapılamamıştır.

To Diagnose the Phenylalanine Hydroxylase Enzyme Deficiency with the Method of Molecular Gene Analysis

Phenylalanine hydroxylase (PAH) is a hepatic enzyme that catalyses the hydroxylation of phenylalanine to tyrosine. The result of PAH deficiency phenylalanine and its metabolites (phenyl pyruvic acid, phenyl lactic acid, phenyl acetic acid) increase in the blood, urine, brain and other body fluids. This is known hyperphenylalaninemia (HPA). The abnormal levels of phenylalanine are toxic for nervous system cells and cause irreversible anomalies in brain development and function. PKU is a general inborn error of amino acid metabolism.

In the human genome the gene that codes PAH enzyme places chromosome 12q22-q24.1. This gene spans about 90 kb and contains 13 exons. More than 420 PKU mutations that cause HPA have been identified until now. Thirty-one different polymorphisms causing minor changes in the gene sequence have been identified. Mutations observed in the PAH gene include missense, splice-site and nonsense mutations, small deletions and insertions.

Due to the large number of mutations most of the patients are compound heterozygotes. For this reason PAH genotype may not be a robust predictor of phenotype. The frequency and distribution of these mutations have been analyzed in different populations and there are no predominant or common PKU-associated mutations in the general population with the exception of certain ethnic groups. The Phenylalanine Hydroxylase (PAH) gene which was amplified by PCR to determine R261Q mutation was performed direct mutation analysis with Hinf I restriction enzyme. We didn't coincide R261Q mutation in any of the 11 patients. VNTR sequences were amplified using PCR and PCR product was run on the gel. With this method 4 families were found to be informative and 7 families were found to be noninformative out of 11. But in this study we couldn't comment whether the siblings are carrier because the result of VNTR and Restriction Fragment Length Polymorphism (RFLP) analysis are not accord each other.

TIBBİ GENETİK ANABİLİM DALI

Elif F.EMİROĞULLARI, Y.Lisans Tezi,84 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Yusuf ÖZKUL

Arteriyo-Venöz Fistül Trombozu Gelişen ve Gelişmeyen Kronik Böbrek Yetmezliği Olan Hastalarda Metilentetrahidrofolat Redüktaz, Protrombin, Faktör-V ve Plazminojen Aktivatör İnhibitör Tip 1 Polimorfizmlerinin Araştırılması

Metilentetrahidrofolat redüktaz (MTHFR), folat döngüsünde önemli bir rol oynar ve homosistein metabolizmasına katkıda bulunur. MTHFR genindeki bazı mutasyonlar, MTHFR geninin enzim aktivitesinde azalmaya neden olabilir. MTHFR enzim eksikliği, plazma homosistein düzeyindeki artışla, homosistein düzeyindeki artış da vasküler hastalıklarla ilişkilidir. MTHFR geninde yaygın olarak C677T ve A1298C polimorfizmleri görülür. Faktör V protrombinin trombine dönüşümünü sağlayan ve homeostazda rol oynayan önemli bir kofaktördür. Faktör V genindeki G1691A mutasyonu venöz tromboza yatkınlık sebebidir. Tromboza yol açan bir diğer faktör de Protrombin G20210A mutasyonudur. Protrombin geninin 20210. nükleotidindeki guaninin adenine değişimi karaciğerden daha fazla protrombin sentezlenmesine yol açtığından trombin oluşumu artar. Protrombin venöz trombozun yaygın sebeplerinden biri olmasına rağmen etkisi Faktör V Leiden mutasyonuna göre daha ilımlıdır. Fibrinolitik sistemde homeostazın düzenlenmesinde rol oynayan bir diğer enzim de plazminojen aktivatör inhibitör 1 (PAI-1)'dir. PAI-1 geninde birçok polimorfizm tanımlanmış olmasına rağmen bunlar içinde 4G/5G polimorfizmi en yaygın polimorfizmdir. Bu çalışmada fistül tıkanma nedeni bilinmeyen kronik böbrek yetmezliği olan 31 kişi hasta grubu ve fistül tıkanması görülmeyen 51 kişi kontrol grubu olarak kullanıldı. Daha sonra gruplardan periferik kan örnekleri alınarak DNA izole edildi. MTHFR C677T, Protrombin G20210A, Faktör V Leiden G1691A ve PAI-1 4G/5G polimorfizmleri PCR (polimeraz zincir reaksiyonu)-RFLP (restriksiyon fragment uzunluk polimorfizmi) yöntemleri ve MTHFR A1298C mutasyonu da hem PCR-RFLP hem de Real Time PCR yöntemi kullanılarak belirlendi. Yapılan analizler sonucu hasta ve kontrol grubunda protrombin G20210A mutasyonu tespit edilemedi. PAI-1 4G heterozigot genotip trombotik risk ile ilişkilidir (O.R= 4,271). Hasta ve kontrol grubunda MTHFR C677T, A1298C, Faktör V G1691A ve Protrombin G20210A mutasyonları açısından bir fark bulunamadı.

Researching Methylenetetrahydrofolate Reductase, Prothrombin, Factor-V and Plasminogen Activator Inhibitor Type 1 Gene Polymorphisms in Chronic Renal Failure Patients with Developing and Non-Developing Arterio-Venous Thrombosis

Methylenetetrahydrofolate reductase (MTHFR) plays an important role in the folate cycle and contributes to the metabolism of the aminoacid homocysteine. It catalyses the reduction of 5,10- methylenetetrahydrofolate reductase to 5- methylenetetrahydrofolate reductase, thus generating the active form of folate required for remethylation of homocysteine to methionine. Some of the mutations in the MTHFR gene cause a decrease in MTHFR activity. Deficiency of MTHFR associated with an increase in plasma homocysteine level, which in turn is associated with an increased risk of vascular disease. Particularly C677T and A1298C mutations in MTHFR gene are two common polymorphisms. Factor V is a major factor in hemostasis by converting prothrombin to thrombin. Factor V Leiden (G1691A) mutation has been recognized as the most prevalent genetic risk factor for venous thrombosis. Other common risk factor for venous thrombosis is Prothrombin 20210 G→A alteration which causes a gain of function in the coagulation system with an increase of prothrombin levels associated with an increased potential to form thrombin. Plasminogen activator inhibitor 1 (PAI-1) regulates the fibrinolytic system. A few polymorphisms of the PAI-1 gene have been discovered, the 4G/5G polymorphism being the most frequently studied in association with thrombotic events. In this study 31 chronic renal failure patients with developing arterio-venous thrombosis and 51 chronic renal failure patients with nondeveloping arterio-venous thrombosis are chosen. DNA was extracted from peripheral blood samples of the patients and controls. MTHFR C677T, Prothrombin G20210A, Factor V Leiden G1691A, PAI-1 4G/5G polymorphisms were identified by PCR (polymerase chain reaction)-RFLP (restriction fragment length polymorphism) methods. MTHFR A1298C mutation was identified by PCR-RFLP and real time PCR method. No subjects with prothrombin G20210A mutation were found. Our data indicated that carrying PAI-1 4G allele in heterozygous state have an effect on the thrombotic risk in chronic renal failure patients (O.R= 4,271). MTHFR C677T, MTHFR A1298C, Factor V Leiden G1691A and Prothrombin G20210A mutations were not significantly different in patients and control groups.

VET.BESİN HİJ.TEKN. ANABİLİM DALI

İ.Murat ŞEVİKTÜRK, Y.Lisans Tezi, 43 sayfa
Danışman : Doç.Dr.Zafer GÖNÜLALAN

**Kayseri’de Tüketime Sunulan Bazı Tahıl
Ürünlerinin Okratoksin A Miktarları**

Okratoksin A (OA), fenilalanine peptid bağıyla bağlı isokumarin parçası içeren bir toksindir. Daha çok depolarda bulunan *Penicillium* (özellikle *P. verrucosum*) ve *Aspergillus* (özellikle *A. alutaceus*) türleri tarafından üretilmektedir. OA, Avrupa, Avustralya ve Kuzey Amerika’daki gıda, yem, hayvansal dokular ve insanların kanında tespit edilmiştir. OA Balkan endemik nefropatisine (BEN) sebep olmaktadır.

Çalışmada, Kayseri’deki farklı ambar ve farklı parti tahıl ürünlerinden alınan 25 adet buğday unu, 25 adet pirinç ve 25 adet bulgur numunesinde OA kontaminasyonları araştırıldı. Numunelerdeki OA düzeylerinin tespitinde ELISA testi kullanıldı. Çalışılan numunelerde OA seviyesinin 145.66 ppt ile 1011.84 ppt arasında olduğu saptandı.

Sunulan çalışmada elde edilen sonuçların, Türkiye’de OA için belirlenen düzeyin (3000 ppt) altında olmasına rağmen, özellikle tahıl ürünlerinin çeşitliliğiyle ünlü Kayseri’de OA ile ilgili çalışmaların periyodik olarak yapılmasının sağlık açısından önemli olduğu vurgulanabilir.

**The Quantities of Ochratoxin a of Some Cereal
Products Consumed in Kayseri**

Ochratoxin A (OA) is a toxin that contains an isocoumarin moiety linked by a peptide bond to phenylalanine. It is produced by certain *Penicillium* (mainly *P. verrucosum*) and *Aspergillus* (mainly *A. alutaceus*) species of storage fungi. OA has been detected in foods, feeds, animal tissue and human blood in Europe, Australia and North America. It has been implicated in the fatal human disease Balkan endemic nephropathy (BEN).

In this study, the contamination levels of OA have been investigated in the 25 wheat flour, 25 rice and 25 bulgur (boiled and pounded wheat) samples which were collected from different groups of grains and granaries in Kayseri. The determination of OA levels was performed by enzyme-linked immunosorbent assay (ELISA). For studied samples, it was found that OA levels ranged between 145.66-1011.84 ppt.

Although the presented results indicate that the levels of OA were under the permission limit of Turkey (3000 ppt), periodic measurements of OA in especially Kayseri, which is well-known variety of cereal meals, is important for human health.

VET.BİYOKİMYA ANABİLİM DALI

Meryem GÜLTEKİN, Y.Lisans Tezi, 56 sayfa
Danışman : Doç.Dr.Fatma UYANIK

Yumurtacı Bildiricilerde Oluşturulan Isı Stresinde Krom ve Çinkonun Bazı Kan Parametrelerine Etkileri

Bu çalışmada, ısı stresi oluşturulan yumurtacı bildiricilerin rasyonuna krom (Cr^{+3}) ve çinkonun (Zn^{+2}) ayrı ayrı ve birlikte ilavesinin canlı ağırlık, yem tüketimi, yumurta verimi ile kan glikoz, lipid ve malondialdehit (MDA) düzeylerine etkisi belirlenmiştir. İki yüz kırk adet 8 haftalık Japon bildiricini, her birinde 48'er hayvan bulunan beş deneme grubuna ayrılmıştır. Birinci ve ikinci gruplar termonötral ve ısı stresi kontrollerini oluşturmuş; termonötral kontrol grubu $19,33 \pm 1,4^{\circ}C$ 'de, ısı stresi kontrolü ve deneme grupları ise $31,39 \pm 1,76^{\circ}C$ 'de tutulmuştur. Kontrol grupları bazal rasyonla, deneme grupları 20 mg/kg Cr ($CrCl_3 \cdot 6H_2O$), 40 mg/kg Zn ($ZnSO_4 \cdot 7H_2O$) ve 20 mg/kg Cr+40 mg/kg Zn ilaveli bazal rasyonlarla 8 hafta beslenmiştir. Günlük yumurta verimi ve haftalık yem tüketimi kayıtları tutulmuştur. Denemenin 5. ve 8. haftalarında, hayvanlardan alınan kan örneklerinde serum glikoz, trigliserit, total kolesterol, yüksek dansiteli lipoprotein (HDL) ve plazma MDA analizleri yapılmıştır. Isı stresinin canlı ağırlık ($p < 0,01$) ve yem tüketimini ($p < 0,001$) önemli, yumurta verimini ise önemsiz düzeyde düşürdüğü; yeme Cr, Zn veya Cr+Zn ilavesinin canlı ağırlık, yem tüketimi ve yumurta verimini olumlu yönde etkilemediği gözlenmiştir. Isı stresi serum trigliserit düzeyini düşürürken ($p < 0,01$) total kolesterol düzeyini yükseltmiş ($p < 0,05$); yeme Cr ve Cr+Zn ilavesiyle trigliserit ve total kolesterolün azaldığı gözlenmiştir. HDL düzeyi ısı stresinden etkilenmezken Cr ilavesiyle artmıştır ($p < 0,05$). Sonuç olarak, ısı stresinin yumurtacı bildiricilerde canlı ağırlık, yem tüketimi ve yumurta verimini olumsuz etkilediği, serum parametrelerinde değişikliklere yol açtığı ve plazma MDA düzeyini artırdığı; yeme Cr ve Zn ilavesinin, ısı stresi oluşturulan bildiricilerde azalan yem tüketimi, canlı ağırlık ve yumurta verimini olumlu yönde etkilemediği, Cr'un serum glikoz, trigliserit ve total kolesterol düzeylerindeki değişimleri düzeltebileceği ve özellikle plazma MDA düzeyini olumlu yönde etkileyebileceği söylenebilir.

Effects of Chromium and Zinc on Blood Parameters in Laying Quails Exposed to Heat Stress

This study was performed to investigate the effects of separate and combined dietary supplementation of chromium (Cr^{+3}) and zinc (Zn^{+2}) on live weight, food consumption, egg production, blood glucose, lipids and malondialdehyde (MDA) levels of laying quails exposed to heat stress. Two hundred and forty, 8 weeks old Japanese quails were assigned into five groups containing 48 birds in each. First and second groups were kept as thermoneutral and heat stress controls and the temperature was set to $19.33 \pm 1.4^{\circ}C$ for thermoneutral control group, and $31.39 \pm 1.76^{\circ}C$ for heat stress control and treatment groups. Quails in control groups were fed basal diets and the treatment groups were fed basal diets supplemented with 20 mg/kg Cr ($CrCl_3 \cdot 6H_2O$), 40 mg/kg Zn ($ZnSO_4 \cdot 7H_2O$) and 20 mg/kg Cr+40 mg/kg Zn for 8 weeks. Egg production was recorded daily and food consumption was recorded weekly. At 5th and 8th weeks, blood samples collected from the quails were analyzed for serum glucose, triglycerides, total cholesterol, high density lipoproteins (HDL) and plasma MDA. Heat stress resulted in significant reductions in live weight ($p < 0.01$), food consumption ($p < 0.001$) and a slight reduction in egg production, and supplementation of Cr, Zn and Cr+Zn had no significant effects on live weight, food consumption and egg production. The slightly increased glucose level due to heat stress was decreased by Cr supplementation ($p < 0.01$). Heat stress decreased serum triglycerides ($p < 0.01$) and increased cholesterol ($p < 0.05$), and these parameters were reduced by Cr and Cr+Zn supplementation. Heat stress had no effect on HDL level but Cr increased the HDL ($p < 0.05$). Supplementation of Cr, Zn and their combination decreased the elevated MDA levels ($p < 0.01$). In conclusion, heat stress adversely affected live weight, food consumption and egg production, changed serum parameters and increased plasma MDA; supplementation of Cr and Zn to the diets had no positive effects on decreased live weight, food consumption and egg production while Cr may improve the changes in serum glucose, triglycerides and total cholesterol as well as plasma MDA in quails exposed to heat stress.

VET.BİYOKİMYA ANABİLİM DALI

Erhan OKTAY, Yüksek Lisans Tezi, 47 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.Meryem EREN

Arap ve Yerli Melez Atlarda Bazı Kan Parametreleri Üzerine Irk, Yaş ve Cinsiyetin Etkisi

Bu çalışma, Yerli melez at ırkı ile safkan Arap atlarında organ fonksiyonları için spesifik olan bazı kan parametrelerini belirlemenin yanında ırk, yaş ve cinsiyet faktörlerinin bu parametreler üzerine etkisinin olup olmadığını ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Çalışmada hayvan materyalini, yaşları 1 – 12 (1-5 ve 6-12 yaş grubu) arasında değişen, 52 baş safkan Arap atı ve 50 baş Yerli Melez atı olmak üzere toplam 102 baş at oluşturmuştur. Hayvanlardan alınan kan örneklerinden sağlanan serumlarda AST, ALT, GGT, ALP, CK ve LDH enzim aktiviteleri ile glikoz, toplam kolesterol, trigliserit, toplam protein, albumin, globulin, üre, kreatinin, Ca, P_i ve Mg düzeyleri belirlenmiştir.

Bu çalışmada; Yerli Melez ve safkan Arap atlarında ırk faktörünün serum AST, ALT, CK ve LDH enzim aktiviteleri ile glikoz, üre, kreatinin, total kolesterol, trigliserit, toplam protein, albumin, globulin, Ca ve Mg düzeyleri üzerine etkili olduğu, ALP ve GGT enzim aktiviteleriyle P_i düzeylerini etkilemediği saptanmıştır. Yerli melez atlarda incelenen biyokimyasal parametreler cinsiyet ve yaş faktöründen etkilenmemiştir. Arap atlarında serum CK, LDH, kreatinin, globulin, üre ve trigliserit düzeylerinin cinsiyet faktöründen, glikoz, toplam protein, Ca, P_i ve Mg düzeylerinin hem cinsiyet hem de yaş faktöründen etkilenmediği belirlenmiştir.

Sonuç olarak, Yerli Melez ve Safkan Arap atlarına ait belirlenen bu serum biyokimyasal parametrelerinin referans değerler arasında olduğu, bu çalışma ile elde edilen verilerin hem klinisyenlere, hem de atlar üzerinde yapılacak araştırmalara katkı sağlayabileceği kanısına varılmıştır.

The Effects of Breed, Age and Sex on Some Blood Parameters in Arabian and Local Cross Breed Horses

The aim of this study was to determine some blood parameters which are specific for some organ functions in local cross breed and Arabian horses as well as to determine whether breed, age and sex factors had effects on these parameters. Total 102 horses (1 to 12 years old: 1-5 and 6-12 years old group); 52 Arabian and 50 local cross breed horses were used in this study. Serum AST, ALT, GGT, ALP, CK and LDH activities, glucose, total cholesterol, triglycerides, total protein, albumin, globulin, urea, creatinine, Ca, P_i and Mg levels were determined.

In this study, serum AST, ALT, CK, LDH activities glucose, urea, creatinine, total cholesterol, triglycerides, total protein, albumin, globulin, Ca and Mg levels were influenced by breed, but not ALP, GGT activities and P_i levels in Arabian and local cross breeds. In local cross breed horses, the investigated biochemical parameters were not affected by sex and age. In Arabian horses, serum CK, LDH, creatinine, globulin, urea and triglyceride levels were affected by sex, and glucose, total protein, Ca, P_i and Mg levels were influenced by both sex and age.

In conclusion, the analysed serum biochemical parameters of local cross breed and Arabian horses ranged within reference values. It is thought that the data obtained in this study may be useful for both clinicians and further researches that will be conducted on horses.

ANALİTİK KİMYA ANABİLİM DALI

Ayşe KARS, Yüksek Lisans Tezi, 58 sayfa
Danışman : Prof.Dr.Mustafa SOYLAK

Doğal Örneklerdeki Bazı Eser Metal İyonlarının Birlikte Çöktürme Yöntemiyle Zenginleştirilmesi ve AAS ile Tayinleri

Modern instrumental tekniklerinin gözlenebilme sınırı değerlerinin düşük derişim düzeyleri ve gerçek örneklerin matriks bileşenlerinin bozucu etkileri nedeniyle, çevre örneklerindeki eser düzeydeki ağır metal iyonları için ayırma ve zenginleştirme teknikleri bir gereksinimdir. Katı faz özütlemesi, iyon değiştirme, elektrobiriktirme, sıvı-sıvı özütlemesi ağır metal iyonları için sıkça kullanılan ayırma-zenginleştirme yöntemleridir. Birlikte çöktürmede eser düzeydeki metaller için etkin tekniklerden birisidir. Bu çalışmada, demir(III), nikel(II), kadmiyum(II) ve kurşun(II) iyonlarının alevli atomik absorpsiyon spektrometrik tayinleri öncesi bakır (II) hidroksit (Cu(OH)_2) ile birlikte çöktürölmelerini esas alan bir ayırma-zenginleştirme yöntemi sunulmuştur. Analitler için kantitatif geri kazanma değerleri için, reaktif miktarları, örnek hacmi, çökelek oluşum süresi gibi analitik parametreler optimize edilmiştir. Matriks iyonlarının etkileri de araştırılmıştır. Alevli AAS ile tayinlerde gözlenebilme sınırları Fe(III), Ni(II), Pb(II), Cd(II) için sırasıyla 11 $\mu\text{g/L}$, 3 $\mu\text{g/L}$, 7 $\mu\text{g/L}$, 2 $\mu\text{g/L}$ olarak bulunmuştur. Ortalama geri kazanma değerleri genelde % 95 –105 aralığındadır. Geliştirilen yöntem bazı doğal örneklere uygulanmıştır.

Preconcentration of Some Trace Metal Ions in Naturel Samples by Coprecipitation Method and Their Determination By Aas

Separation-Preconcentration techniques are a necessity for trace heavy metal ions in environmental samples because of the lower level of these ions than the detection limits of the instrumental techniques and interferic effects of the matrix components of the real samples. Solid phase extraction, ion-exchange, electrodeposition, liquid-liquid extraction are widely used separation-enrichment techniques for heavy metals. Coprecipitation is also one of the efficient techniques for metals at trace levels. In this work, a separation-preconcentration procedure based on the copper(II) hydroxide (Cu(OH)_2) coprecipitation of iron(III), nickel(II), cadmium(II) and lead(II) ions is presented prior to their flame atomic absorption spectrometric determinations. The analytical parameters including reagent amounts, sample volume, standing time etc. were optimised for quantitative recoveries for analytes. The influences of the matrix ions were also examined. The detection limits for Fe(III), Ni(II), Pb(II), Cd(II) were found as 11 $\mu\text{g/L}$, 3 $\mu\text{g/L}$, 7 $\mu\text{g/L}$, 2 $\mu\text{g/L}$ respectively. The presented procedure was applied to some natural samples.

ANALİTİK KİMYA ANABİLİM DALI

Seçil ÇANDIR, Yüksek Lisans Tezi, 76 sayfa
Danışman : Doç.Dr.İbrahim NARİN

**Sulu Ortamdaki Bazı Eser Metal İyonlarının
Aas İle Tayinleri Öncesi Miseller Sistem
Ekstraksiyonu ile Zenginleştirilmesi**

Yüksek matriks içerisindeki düşük konsantrasyondaki ağır metallerin atomik absorpsiyon spektrometresi ile tayininde iki temel problem vardır. Bu problemlerin üstesinden gelmek için ayırma-önderiştirme yöntemlerine sıkça başvurulur. Ayırma-zenginleştirme yöntemleri arasında elektrobirikirme, membran filtrasyonu, katı faz ekstraksiyonu ve sıvı-sıvı ekstraksiyonu sıkça kullanılmaktadır. 1976'da Watanabe ve çalışma arkadaşları sıvı ekstraksiyonu yerine ve miseller sistem ekstraksiyonunu geliştirmişlerdir. Son yıllarda ve miseller sistem ekstraksiyonu kullanılarak eser element önderişikleştirilmesi çalışmaları artmıştır.

Bu çalışmada, krom (III), kurşun (II), bakır(II), nikel(II), bizmut(III) ve kadmiyum(II) iyonlarının miseller sistem ekstraksiyonu yöntemiyle önderişikleştirilmesi ve atomik absorpsiyon spektrometresi ile tayini gerçekleştirilmiştir. Non-iyonik yüzey aktif madde olan Tween 80 misel ortamı oluşturmak için kullanılmıştır. Yöntemin optimizasyonu için, çözelti pH'sı, reaksiyonun sıcaklığı, yüzey aktif madde miktarı ve örnek hacmi gibi parametrelerin yönteme etkisi araştırılmıştır. Yüzey aktif maddece zengin kısmın viskozitesini azaltmak amacıyla bu faz 1mL 1 mol L⁻¹ metanollü HNO₃ ile çözülmüş ve 5 mL'ye 1 mol L⁻¹ HNO₃ ile tamamlanmıştır. Geliştirilen yöntem bazı maden ve içme suları, gıda maddeleri ve farmasotik örneklerdeki Cr(III), Pb(II), Cu(II), Ni(II), Bi(III) ve Cd(II) düzeylerinin tayinleri için kullanılmıştır.

**Preconcentration of Some Trace Metal Ions in
Aqua Phase By Miceller Extraction Before Their
Determination By Aas**

Low concentration of heavy metals and high matrix levels are two main problems in the flame atomic absorption spectrometric determination of them. The techniques of separation-preconcentration are often applied to overcome these problems. Solid phase extraction, liquid-liquid extraction and miceller system extraction have been used as separation-preconcentration techniques. In 1976, Watanabe and co-workers have been introduced Cloud point extraction technique instead of solvent extraction. Last years preconcentration of trace metals with using miceller system extraction is getting increased.

In this study, a miceller system extraction for preconcentration of chromium (II), lead (II), copper (II), nickel (II), bismuth (III) and cadmium(II) ions has been investigated prior to their flame atomic absorption spectrometric determinations. Tween 80 that is nonionic surfactant, is used as miceller media. For optimization of the method, the effects of some analytical parameters like pH, reaction temperature, concentration of surfactant, sample volume have been investigated. To decrease of viscosity surfactant-rich phase, added 1mL 1 mol L⁻¹ HNO₃ with methanole and to completed 5 mL with 1 mol L⁻¹ HNO₃. The optimized method was applied to determination of the content of Cr(III), Pb(II), Cu(II), Ni(II), Bi(III) ve Cd(II) in tap water, mineral water, some foods and pharmaceutical samples.

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI

Tuba KARA, Yüksek Lisans Tezi, 62 sayfa
Danışman : Prof.Dr.E. Ümit SEVİĞ

Obsesif Kompulsif Bozukluğu Olan Bireye Bakım Verenlerin Yaşadıkları Güçlükler, Başetme ve Sosyal Destek Durumlarının Belirlenmesi

Araştırma; OKB'li bireylere bakım verenlerin yaşadıkları güçlükleri, stresle baş etme durumlarını ve algıladıkları sosyal destekleri belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 1 Eylül 2001 ve 1 Şubat 2006 tarihleri arasında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Araştırma ve Uygulama Hastanesi ve Sultan 1. İzzettin Keykavus Devlet Hastanesinin psikiyatri kliniklerinde OKB tanısı ile tedavi almış bireylere bakım veren, Sivas il merkezinde oturan 57 birey oluşturmuştur. Araştırma kapsamına alınan bireylere ev ziyareti yapılarak, yüz yüze görüşme tekniğiyle sırayla Kişisel Bilgi Formu, güçlükleri belirleme bilgi formu, SBTÖ, ÇBASDÖ kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde; iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi (t testi) , Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis Varyans Analizi, Korelasyon Analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucu bakım veren bireylerin ruhsal sağlıklarının olumsuz etkilendiği, bu etkilenmenin en çok üzülmeye, çaresizliğe, bıkkınlığa, bunaltıya, kaygıya, iç sıkıntısına, suçluluk duygusuna, öfkeye şeklinde olduğu ve OKB'li bireyin hastalığının kötüye gideceğinden endişe duydukları belirlenmiştir. Ayrıca bakım verenlerin aile içi iletişimlerinin ve sosyal ilişkilerinin etkilendiği; bu etkilenmenin en çok aile içi tartışmalar, iletişimde azalma, ailedeki sorumluluklarda artma, aile bağlarının zayıflaması ve akraba/arkadaşlarla iletişimde kısıtlanma şeklinde olduğu belirlenmiştir. Ancak okur-yazar olmayan/ olanların ve ev hanımlarının boyun eğici yaklaşımı, erkeklerin çaresiz yaklaşımı daha fazla kullandığı belirlenmiştir. SBTÖ ve ÇBASDÖ toplam puan korelasyonunda toplam puanının artmasıyla iyimser yaklaşımın arttığı ($r=0.38$, $p=0.003$) saptanmıştır. Sonuç olarak OKB'li bireye bakım verenlerin ruhsal sağlıkları olumsuz bir şekilde etkilenmekte; bakım verenler aile içi iletişimde ve sosyal ilişkilerde güçlük yaşamakta; yaşadıkları bu güçlüklerle baş ederken daha çok ailelerinden destek almaktadır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda; OKB'li bireye bakım verenlerin hastalık semptomlarına yaklaşım konusunda hemşireler tarafından eğitilmesi önerilmiştir.

The Difficulties the Caregivers Attending to Patient with Obsessive Compulsive Disorder (Ocd) Confronted and Determination of Social Support and The States of Coping

This research was performed to both define and determine the problems often encountered by the people who look after the Obsessive-compulsive disorder (OCD) patients, and how they cope with the stress involved and how much social support they get. Tests performed on the patients' relatives who look after them and have undergone therapy after OCD diagnosis at Cumhuriyet University Medical School and at Sultan İzzettin Keykavus Hospital Psychiatry Clinics between 1 September 2001 and 1 February 2006. The test group contained 57 individuals who lived in Sivas. After having filled the personal information form and the form of determining difficulties, the group was subjected to two tests consisting of a manner scale of coping with stress and a multi-dimensional social support scale. Data were collected by home visits and face to face interviews. Statistical analysis was performed by using percentage, t test, Kruskal-Wallis Test, Mann-Whitney Variance Analysis, and Correlation Analysis. Results obtained from the testes indicated that the subjects' psychological health worsened. This deterioration was expressed as affliction, hopelessness, boredom, anxiety, distress, worry, guilt feelings, and anger. It was also determined that attendants' worry was mainly about the OCD patients' deteriorating conditions. Besides, subjects' family communication and social relationships were badly affected. Conversations held periodically with the other family members indicated that the situation led to the decreased communication, increased the load of responsibility on the members, restriction in relation with friends and even reduced the family ties. When attendants' multi-dimensional social support scale was analyzed it appeared that family support was taken much more special person or friend support. As a result, psychological problems, impaired communication of family members and difficulties in social relations are faced by people who look after the Obsessive-compulsive disorder (OCD) patients. Besides, while they are coping with these difficulties they are especially supported by their family. In the direction of the results gathered, it is recommended that the caregivers attending to patients with OCD should be trained by nurses on the topic of approach to the symptoms of disease.

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI

Sevil ŞAHİN, Yüksek Lisans Tezi, 67 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.Meral BAYAT

Diyaliz Tedavisi Alan Bireylerin Umut-Umutsuzluk ve Sosyal Destek Düzeyleri

Kronik böbrek yetmezliği olan hastaların tedavisinde sık kullanılan diyaliz tedavisi, hastaları ölümden kurtarıp, yaşama devam etmelerini sağlamakla birlikte, yoğun fiziksel, psikolojik ve sosyal sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu araştırma diyaliz tedavisi alan bireylerin umut – umutsuzluk ve sosyal destek düzeylerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Kayseri’de diyaliz tedavisi gören 604 hemodiyaliz, 195 sürekli ayaktan periton diyalizi hastası oluşturmaktadır. Tam sayı metodu ile evrenin tamamının araştırma kapsamına alınması planlanmış, ancak bazı kuruluşların çalışmanın yapılmasına izin vermemesi ve bazı hastalarında araştırmanın sınırlılıklarına uymaması nedeni ile çalışma 353 hemodiyaliz, 154 sürekli ayaktan periton diyalizi olmak üzere toplam 507 hasta ile 8 Ekim 2006 – 31 Ocak 2007 tarihleri arasında yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan hastaların sosyodemografik ve hastalığa ilişkin özellikleri içeren anket formu, umut düzeylerini belirlemek amacıyla “Beck Umutsuzluk Ölçeği” ve bireylerin sosyal destek gereksinimlerini belirlemek amacıyla “Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik hesaplama, Shapiro-Wilk normallik testi, Bağımsız iki örnek t testi, Tek yönlü varyans analizi, Kruskal-Wallis varyans analizi, Spearman Korelasyon analizi, Tukey HSD, Dunn’s ve Dunnett testleri kullanılmıştır. Hastaların umut düzeyini; bireyin yaşı, çocuk sayısı, diyaliz tipi, fiziksel sorun yaşama ve önerilen ilaç tedavisine uyma durumlarının etkilediği belirlenmiştir (p<0,05). Bireylerin algıladıkları sosyal desteği ise; bireyin yaşı, eğitim düzeyi, medeni durumu, mesleği, aile tipi, sosyal güvence durumu, diyaliz tipi, kronik böbrek hastalığı süresi, diyaliz süresi, hastalığa ilişkin eğitim alma durumu, önerilen tedaviye uyma ve ihtiyacını karşılayabilme durumunun etkilediği saptanmıştır (p<0,05). Bireylerin sosyal destek faktörleri ve umutsuzluk durumları arasında negatif bir ilişki olduğu, hastaların algıladıkları toplam sosyal destek düzeyleri arttıkça umutsuzluk düzeylerinin azaldığı belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre, hastaların umutsuzluk duygusunu azaltan sosyal destek sistemlerinin artırılması önerilebilir.

Hope – Hopelessness and Social Support Levels of People Taking Dialysis Treatment

Dialysis treatment, which is widely used in the treatment of the patients receiving medical treatment, saves their lives and allows them to survive. However, this treatment causes heavy physical, psychological and social problems to arise as well. This research was carried out to determine the extend of the hope, hopelessness and social support of the patients receiving dialysis treatment. Although this study was aimed to be conducted on 604 hemodialysis patients and 195 outpatients receiving periton dialysis treatment, it was only performed, between 8 September 2006 and 31 January 2007, on 507 patients consisting of 353 hemodialysis and 154 periton dialysis patients on the grounds that some institutions did not allow this study to be conducted and some of the patients did not keep to the observations of the study.

In the survey made by the researcher himself as a means of collecting data and including the patients’ socio-demographic properties and other properties related to the illness, “Beck Hopelessness Measurement” and “Multi Dimensionally Perceived Social Support Measurement” were used to determine the extend of their hope and their needs for social support respectively. In this study, it was found that the average point of the patients in this study was 8.2 ± 5.1 over 20 and the average point of the Perceived Social Support was 53.9 ± 18.3 over 84. It was also found that age of the patients, number of the children they had, type of the dialysis, whether they experienced physical problems, and whether they adhered to the recommended drug treatment affected the patients’ hope level (p <0,05). It was determined that the social support they perceived was affected by the patients’ age, level of education, marital status, profession, family type, type of the social insurance, type of the dialysis, length of the chronic kidney disease, length of the dialysis treatment, disease related level of education, observation level of the recommended treatment and whether they satisfied their requirements (p <0,05). It was seen that there was a negative correlation between the patients’ social support factors and hopelessness levels and that the more the patients’ perceived total social support levels increased, the more their hopelessness levels decreased. According to the results obtained by this study, it may be suggested that social support systems decreasing the patients’ sense of hopelessness be increased.

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI

Öznur BAŞDAŞ, Yüksek Lisans Tezi, 58 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.Meral BAYAT

**Çok Düşük Doğum Ağırlıklı Preterm
Bebeklerde Günlük Fiziksel Aktivite**

Programının Kemik Mineralizasyonuna Etkisi

Bu araştırma; çok düşük doğum ağırlıklı (ÇDDA) preterm bebeklerde günlük fiziksel aktivite programının kemik mineralizasyonuna etkisini değerlendirmek amacıyla kontrollü rasgele çalışma olarak yapılmıştır. Çalışmaya; doğum ağırlığı 800-1600 gr olan, gestasyonel yaşı 26-32 haftalar arasında değişen, enteral yolla alınan besini tolere edebilen, tıbben uygun vitamin ilaveleri ve uygun antibiyotik tedavileri dışında tıbbi tedavi almayan 40 ÇDDA preterm bebek (egzersiz grubu; n=20, kontrol grubu; n=20) alınmıştır. Veriler araştırmacı tarafından oluşturulan veri toplama formu ile toplanmıştır. Egzersiz grubunda bulunan ÇDDA preterm bebekler 1 ay süre ile günlük fiziksel aktivite programına alınmış, kontrol grubunda olan ÇDDA preterm bebekler ise normal bakım sürecine bırakılmıştır. Çalışma öncesinde ve sonrasında bebeklerin antropometrik ölçüm, tibia SOS ve biyokimya değerlerine bakılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, bağımlı iki örnek t testi, bağımsız iki örnek t testi, Wilcoxon Signed testi, Mann Whitney U testi, Pearson ve Sperman korelasyon analizleri kullanılmıştır. Çalışma sonrası kemik SOS değerleri karşılaştırıldığında, kontrol grubuna göre egzersiz grubunda SOS değerinin yüksek ve gruplar arası farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir (p=0.014). Egzersiz grubundaki ÇDDA preterm bebeklerde antropometrik ölçüm değerlerindeki yüzde artmanın kontrol grubuna göre daha fazla olduğu ve gruplar arasında üst kol çevresi değerindeki yüzde artmanın istatistiksel olarak anlamlı, diğerlerinin ise anlamsız olduğu bulunmuştur. ÇDDA preterm bebeklerde günlük fiziksel aktivite programının kemik mineralizasyonuna katkısından dolayı yenidoğan servislerinde bakım rutinine eklenmesi önerilmiştir.

**Effect of Daily Physical Activity Program to the
Bone Mineralization in Very Low Birth
Weight Preterm Infants**

This study was conducted to evaluate the effect of daily physical activity program to the bone mineralization in very low birth weight (VLBW) preterm infants as controlled randomized trial.

40 VLBW preterm infants (activity group; n= 20, control group; n=20) whose birth weight were 800-1600 gr, gestational week were 26-32; who can tolerate nutrition through enteral, and who can not any treatment except vitamins and antibacterial treatment were taken to the study.

Data was collected through a form prepared by the researcher. VLBW preterm infants in activity group were taken daily physical activity program for 1 month; preterm infants in control group were received in normal care process. The anthropometric measurements, tibia SOS and biochemical values were measured after and before the study.

For statistical analysis, descriptive statistics, dependent two sample t test, independent two sample t test, Wilcoxon Signed test, Mann Whitney U test and Pearson and Sperman correlation analysis were used.

It is determined that after the study bone SOS values were increased at activity group (+129.3 m/sec), while it was decreased at control group (-78.2 m/sec), according to before the study. When the bone SOS values were compared after the study, it is found that SOS values were high at activity group against the control group and the difference between the groups were significant (p=0.014). It is found that the rise in percentage of the anthropometric measurements at VLBW preterm infants in activity group were more than control group, rise in percentage of the upper arm diameter value was significant as statistical but, the others were insignificant.

It is suggested that daily physical activity program at VLBW preterm infants should be done at newborn units as routine because of its benefit on the bone mineralization.

BESLENME VE DİY. ANABİLİM DALI

Cemile Ş.TUNA, Yüksek Lisans Tezi, 82 sayfa
Danışman : Doç.Dr.Erdoğan UNUR

**Postmenopozal Kadınlarda Keten Tohumu
Tüketiminin Antropometrik Ölçümler, Lipit Profili ve
Menopozal Semptomlar Üzerine Etkileri**

Bu randomize kontrollü çalışma, keten tohumunun gönüllü postmenopozal kadınlarda antropometrik ölçümler, biyokimyasal bulgular ve menopozal semptomlara etkisini belirlemek amacıyla planlanmıştır. Araştırmaya yaşları 53.51 ± 6.50 yıl olan 39 kadın alınmış, kadınlar eşit olarak rastgele üçe ayrılmıştır. Altı hafta süre ile bir gruba 20g, diğerine 40g keten tohumu verilmiş, diğer grup kontrol grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma öncesinde bireylerin enerji ve besin ögesi tüketimleri ve enerji harcamaları saptanmıştır. Çalışma öncesi ve sonrasında kadınların antropometrik ölçümleri (vücut ağırlığı, beden kitle indeksi (BKİ) boy uzunluğu, bel ve kalça çevresi, bel/kalça oranı) belirlenmiş, serum total kolesterol (TK) düşük dansiteli lipoprotein (LDL) çok düşük dansiteli lipoprotein (VLDL) yüksek dansiteli lipoprotein (HDL), trigliserit ve açlık kan şekeri (AKŞ) düzeyleri ölçülmüştür. Ayrıca yüz yüze görüşme yöntemi ile Menopoz Semptomlarını Değerlendirme Ölçeği kullanılarak menopozal semptomlarının şiddeti ortaya konmuştur. Çalışma öncesinde kontrol grubunun, çalışma sonrasında ise 20g keten tohumu tüketen grubun HDL düzeyindeki artış anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). Çalışma öncesinde üç grup arasında, AKŞ, trigliserit ve VLDL düzeyleri arasındaki farklılıklar anlamlı olarak değerlendirilmiştir. Çalışma sonrasında ise, 40g keten tohumu tüketen grubun AKŞ düzeyinin kontrol ve 20g grubundan anlamlı olarak düşük olduğu belirlenmiştir ($p < 0.05$). Keten tohumu tüketimi her iki grupta menopozal semptomlarının sıklığı ve şiddetinde azalma sağlamıştır ($p < 0.01$). Keten tohumu tüketiminden önce menopoz semptomlarından alınan puanlar açısından gruplar arasında anlamlı farklılık saptanırken ($p \leq 0.05$), çalışma sonrasında farklılıklar önemsiz bulunmuştur. Bu çalışma sonucunda postmenopozal kadınlarda 20g keten tohumu tüketiminin antropometrik ölçümler, lipid profili ve menopozal semptomları azalttığı, ancak kontrol grubu ile anlamlı farklılık oluşturmadığı belirlenmiştir.

**Effects of Flaxseed on Anthropometric
Measurements, Lipid Profile and Menopausal
Symptoms in Postmenopausal Women**

This randomized controlled study was performed to determine the effects of flaxseed on anthropometric measurements, biochemical findings and menopausal symptoms in voluntary postmenopausal women. Thirty nine women with the mean age of 53.51 ± 6.50 years were divided into three equal groups. During a six week period, subjects consumed 20g or 40g flaxseed/day and the other group was defined as control. At baseline energy and nutrient intake and energy expenditure of the subjects were determined. The anthropometric measurements (body weight, body mass index (BMI), height, waist and hip circumferences, waist/hip ratio) were measured as well as serum total cholesterol (TC), low density lipoprotein (LDL), very low density lipoprotein (VLDL), high density lipoprotein (HDL), triglyceride and fasting blood glucose levels before and after the study conducted. The severity of the menopausal symptoms was determined using Menopause Rating Scale (MRS) by a face to face interview. A significant decrease in body weight, BMI and waist circumference were found for both flaxseed consumed groups ($p < 0.01$). After consuming 20g and 40g flaxseed/day, serum TC ($p < 0.01$) and LDL ($p < 0.05$) levels were significantly decreased. A significant increase of HDL levels for control group at baseline and for 20g flaxseed/day group at the end of the study were determined ($p < 0.05$). There were significant differences of fasting blood glucose, triglyceride and VLDL levels between 3 groups. At the end of the study, fasting blood glucose levels of 40g flaxseed/day group were significantly lower than both controls and 20g flaxseed/day groups ($p < 0.05$). Before flaxseed consumption there were a significant difference ($p \leq 0.05$) in terms of MRS points among the study groups, but after the flaxseed consumption the differences were not significant. The result of this study have shown that consumption of 20g flaxseed/day reduced anthropometric measurements, lipid profile and menopausal symptoms in postmenopausal women while no effect of controls.

BEDEN EĞT.SPOR BİL. ANABİLİM DALI

Sinan ÇELİKBİLEK, Yüksek Lisans Tezi, 44 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.Yahya POLAT

**Türkiye 1. Ligi Erkek Hentbol Takımlarının
Müsabaka Analizlerinin İncelenmesi**

Araştırmada, Türkiye 1. Liginde mücadele eden erkek hentbol takımlarının müsabakalarında galip ve mağlup takımlar arasında 27 parametredeki farklılık ve benzerliklerin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya, Türkiye birinci ligi erkek grupları kategorisinde mücadele eden toplam 16 takım gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada 32 adet müsabaka incelenmiştir. Araştırmada, toplam 27 parametre Video kayıt ve kağıt kalem yöntemiyle ölçüldü. Ölçülen parametreler; hücum sayısı, olumlu hızlı hücum, 6 m gol, 7-9 m gol, 9 m gol, gol 7 m, kaleci bire bir olumlu, olumlu şut, yedi metre den olumlu şut, savunma bloğu, faul, top çalma, müsabaka sonucu, olumsuz hızlı hücum, kaçan bire bir, kaçan 7 m, kaçan şut, aut, direk, blok, çizgi hatası, hatalı yürüme, pas hatası, hücum faulü cezası, kaleci bire bir olumsuz, olumsuz şut, yedi metre ve sebebiyet ve iki dakika cezasıdır. Araştırmanın İstatistikî analizinde, SPSS paket program ile 't' testi uygulandı. Araştırmada, hücum sayısı, 7-9m gol, 9m gol, 7m gol, kaleci bire bir olumlu, şut olumlu parametreleri arasında galip ile mağlup takımlar arasında $p>0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunamadı. Top çalma parametresinde galip ile mağlup takımlar arasında $p<0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunurken, olumsuz hızlı hücum, gol 6 m, savunma blok, faul ve müsabaka sonucu parametrelerinde $p<0,01$ düzeyinde anlamlı farklılık bulundu. Olumsuz hızlı hücum ve pas hatası parametrelerinde $p<0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunamazken, blok ve kaleci bire bir olumsuz parametrelerinde $p<0,01$ düzeyinde anlamlı farklılık bulundu.

Sonuç olarak, Her geçen gün ilerleyen ilim ve teknolojinin yardımıyla spordaki başarılarla yenilenir. Başarının artması, performansı doğrudan etkileyen faktörlerin düzenli ve organize şekilde incelenmesiyle de ilgilidir.

**The Competition Analyse of Male Handball Teams
in Turkish First League**

At this study, it was aimed to analysis of 27 parametres of the handball competitions' and investigate the differences between winner and looser teams. At this study, totally 16 teams which struggle in Turkish first league male groups were joined volunteerly. At this study, totally 64 matches of 32 teams were investigated. At this study, 27 parametres were measured bu using video record and pen, paper mehod. These parametres are attacking number, positive fast attacking, goal 6 metres, goal 7-9 metres, goal 9 metres, goal 7 metres, goalkeeper one to one positive, positive shooting, positive 7 metres, defencing block, foul, ball stealing, result of competition, negative fast attacking, missed one to one, missed 7 metres, missed shooting, aut, crossbar, blocking, line fault, steps, pass fault, attacking foul, foul, goalkeeper one to one negative, negative shooting, negative 7 metres, being cause of 7 metres and 2 minutes parametres were measured. At the statistically analysis of the study, package programme which is called SPSS and "t" test were performed. At this study, no meaningful differences between winner and looser teams' attacking numbers, 7-9metres goal, 9metres goal, 7metres goal, goalkeeper one to one positive, positive shooting and 7 metres positive parametres were found at the level of $p>0,05$. No meaningful differences between winner and looser teams' missed one to one, missed 7 metres, missed shoot, aut, crossbar, line fault, steps, attacking foul, negative shooting, 7 metres negative, being cause of 7 metres and 2 minutes parametres were found at the level of $p>0,05$. While no meaningful differences were found at negative fast attacking and passing fault parametres at the level of $p<0,05$, meaningful differences were found at blocking and goalkeeper one to one negative parametres at the level of $p<0,01$.

As a result, As a result, everyday, successes in sport renew by help of developing science and technology. Improvement of success is related with factors which is affects performance directly.

BEDEN EĞT.SPOR BİL. ANABİLİM DALI

Abdullah M.KAYALARLI,Yüksek L. Tezi, 58 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.Yusuf CAN

Spor Federasyonlarının Özerkleşmesine İlişkin Tutumların Değerlendirilmesi

Bu çalışmada, spor federasyonlarının özerkliğine yönelik yasal düzenlemeler ve uygulamalar doğrultusunda federasyonların özerkleşmesine ilişkin tutum ve beklentiler değerlendirilmiştir.

Çalışmaya Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ve Spor Federasyonlarından tesadüfi yöntemle seçilen toplam 150 spor yöneticisi katılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında frekans dağılımları ve anlamlılık düzeyleri açısından analiz edilmiştir.

Araştırma elde edilen sonuçlara göre, Özerk Federasyonların yeterliliğine ilişkin, Özerk Olmayan Federasyonların yeterliliğine ilişkin, Federasyonların Genel yeterliliğine ilişkin ve Spor Federasyonlarının Özerkliğine ilişkin tutumlarda cinsiyet açısından anlamlı bir fark görülürken, çalışılan kurum açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ayrıca, Spor Federasyonlarına kamu kaynaklarından yapılan yardımların yeterliliği konusunda, spor kulüplerinin teşvik edilmesi ve desteklenmesi açısından spor federasyonlarının yeterliliği konusunda ve spor federasyonlarının öz kaynak yaratma yeterlilikleri konusunda özerk ve özerk olmayan spor federasyonları açısından anlamlı bir fark tespit edilmiştir.

The Evaluation of the Attitudes Related to the Autonomy of Sports Federations

In this study, it is examined the attitudes related to the autonomy of the sports federations in the direction of legal regulations and applications for the autonomy of sports federations.

Randomly chosen 150 sports manager from Sports Federations and GSGM participated in this study. The gained data in the research are analyzed in terms of frequency distribution and meaningfulness levels with the help of computer.

According to the results in the research about the adequacy of Autonomous Sports Federations, the Non-Autonomous Federations, the Autonomy of federations and about the general adequacy of Federations, there is meaningful difference in terms of sex, but there is no meaningful difference in terms of institution of the participants. In addition to that in the answers to the questions including the adequacy of aids from the public sources to Sports Federations, the adequacy of Sports Federations to encourage and support sports clubs and the adequacy of Sports Federations to create self source, a meaningful difference is found between Autonomous Sports Federations and the Non-Autonomous Federations.

BEDEN EĞT.SPOR BİL. ANABİLİM DALI

Murat HELVACI, Yüksek Lisans Tezi, 69 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.Yusuf CAN

**Türkiye’de Avrupa Birliği Sürecine Uygun
Olarak Yürütülen Spor Alanındaki Hukuki ve
Kurumsal Değişikliklere İlişkin Tutumların
Değerlendirilmesi**

Bu çalışma, Türkiye’de Avrupa Birliğine uygun olarak yürütülen spor alanındaki hukuki ve kurumsal değişikliklere ilişkin tutumların değerlendirilmesi amacıyla ele alınmıştır. Çalışmaya tesadüfi yöntemle seçilen toplam 150 spor yöneticisi katılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler bilgisayar ortamında frekans dağılımları ve anlamlılık düzeyleri açısından analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, anket sorularına verilen cevapların frekans dağılımlarında spor yönetiminde yeniden yapılanma çalışmalarının yeterli görülmediği anlaşılmıştır. Ayrıca Avrupa birliği sürecinin sporun gelişimine katkısı, sporla ilgili kurumsal değişikliklerin yeterliliği, sporla ilgili yasal düzenlemelerin yeterliliği ve sporla ilgili hizmet ve faaliyetlerin yeterliliği konularında verilen cevaplarda cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi ve çalışılan kurum açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

**The Evaluation of the Attitudes Related to the
Legal and Institutional Changes in the Field of
Sports Carried Out in Accordance with the
European Union Process in Turkey**

This study is dealt with in order to evaluate the attitudes related to the legal and institutional changes in the field of sports carried out in accordance with the European Union process in Turkey. Randomly chosen 150 sports manager participated in this study. The gained data in the research are analyzed in terms of frequency distribution and meaningfulness levels with the help of computer. According to the research results it is observed in the frequency distribution of the survey question answers that the reconstruction attempts in sports management aren’t adequate. In addition to that in the answers to the questions including the benefits of the European Union process to the sports development, the adequacy of the institutional changes, legal revisions and services and activities in sports, no considerable difference is found in terms of sex, age, education level and institution of the participants.

BEDEN EĞT.SPOR BİL. ANABİLİM DALI

Abdülkadir KURT, Yüksek Lisans Tezi, 51 sayfa
Danışman : Yrd.Doç.Dr.Alpaslan YILMAZ

Düzenli Egzersizin İşitme Engelli ve Normal Bireylerde Denge Parametreleri Üzerine Etkisi

Çalışmamızın amacı; düzenli egzersizin işitme engelli ve normal bireylerde denge parametreleri açısından bir farklılık olup olmadığını araştırmaktır. Bu hipotezi test edebilmek için, postural salınımları ve denge parametreleri, kuvvet platformu yöntemi ile belirlendi. Çalışma aktif spor yapan (n=15), sedanter yaşayan (n=15), işitme engelli aktif spor yapan (n=15) ve işitme engelli sedanter yaşayan (n=15) toplam 60 gönüllü ile yapıldı. Gönüllüler 16 ve 19 (17,5±2.0) yaşlar arasında, erkek, lise öğrencisi herhangi bir sağlık problemi olmayan, sigara veya başka bir bağımlılık yapan madde kullanmayan bireylerden seçildi.

Postural salınım, kuvvet platformu yöntemi kullanılarak, gözler açık-kapalı olarak iki ayrı koşulda, 60 saniyelik bir sürede kaydedildi. Bu ölçülen parametreler spor yapan, sedanter yaşayan, işitme engelli spor yapan ve işitme engelli sedanter yaşayan gönüllüler arasında karşılaştırılıp Mann Whitney U testi kullanılarak istatistiksel olarak değerlendirildi.

Çalışmadan elde edilen bulgular, dengenin sağlıklı spor yapan grup ile sağlıklı sedanter yaşayan gönüllüler arasında istatistiksel olarak farklı olduğunu göstermiştir. Aynı şekilde işitme engelli spor yapan gönüllüler ile işitme engelli sedanter yaşayan gönüllüler arasında da istatistiksel açıdan fark olduğu göstermiştir. Bu bulguların ışığında, düzenli yapılan egzersizin dengeyi olumlu yönde etkileyebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

The Effect of Regular Exercise on the People Hearing Loss and Healty People According to Balance Parameters

The aim of the study is to investigate whether there is any difference in balance parameters between patients with hearing loss and healty subject.to test this hypothesis, their postural sway and balance parameters were determined by the method of Force Platform. The study in conducted on 60 volunteers, 15 of whom make sports actively, 15 of who live sedentarily, another 15 have hearin loss and make sports actively. The last 15 also have hearing loss and live sedantarily. Volunteers are selected from among healthy people who aren't addicted to drungs or cigarette, between 16-19 years of age (average ± 17,5), men, hig scholl students and with no problems.

Postural sway, is recorded by using force platform method under two different conditions eyes open and closed in 60 seconds. 15 of whom make sports actively, 15 of whom live sedentarily, another 15 have hearin loss and make sports actively. The last 15 also have hearing loss and live sedantarily are compared in terms of these parameters and Mann Whitney U test in employed for making the statistical evaluation.

The outputs out of the study, have displayed that statistically, balance affects the group doing sports actively and healthy people who live sedentarily in different ways. In a similar way, the group of people with hearing loss and doing sport actively; and people who live sedentarily and have hearing loss, have many statistical differences. Out of these outputs, we can conclude that regular exercise affects balance pozitively.